

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Запорізький національний університет
Освітня програма	24075 Початкова освіта
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	013 Початкова освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Запорізький національний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	24075
Назва ОП	Початкова освіта
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	013 Початкова освіта
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Ішутіна Олена Євгенівна, Масюк Дарія Миколаївна, Глійчук Любомира Василівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	17.03.2021 р. – 19.03.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.znu.edu.ua/pidrozdily/viddil_monitoryngu/vidom-pro-samoocin/2021/_so_013.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.znu.edu.ua/pidrozdily/viddil_monitoryngu/ppae2021/v__zit_u_013.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Під час акредитаційної експертизи освітньої програми 013 «Початкова освіта» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти експертна група пересвідчилася, що підстав для схвалення рішення про відмову в акредитації ОП немає. Експертна група отримала позитивні враження від онлайн перебування в ЗНУ і з'ясувала, що зміст освітньої програми та її реалізація відповідають критеріям акредитації. Освітня програма має чітку структуру, її обсяг відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження. Освітня програма дає можливість здобувачам вищої освіти сформувати необхідні професійні компетентності та soft skills, продуктивно поєднувати навчання і дослідження в умовах дистанційної та змішаної форм організації освітнього процесу. Академічна і професійна кваліфікація науково-педагогічних працівників забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання за ОП, регулюється процедурами конкурсного відбору. В академічній спільноті ЗНУ сформована культура якості викладання і навчання. Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти. Освітня програма постійно оновлюється і має необхідні ресурси для розвитку і подальшого вдосконалення.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Освітнє середовище ЗНУ в повній мірі задовольняє потреби і вимоги здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників, які залучені до навчання і викладання на ОП. Освітня програма орієнтована на реалізацію діяльнісного і практикоорієнтованого підходу до підготовки майбутніх фахівців спеціальності 013 «Початкова освіта». У змісті та структурі ОП враховується регіональний контекст, потреби ринку праці Запорізької і прилеглих областей, найкращі практики вітчизняного та зарубіжного досвіду подібних програм. ОП і ОК оновлюються на основі наукових досягнень і сучасних практик, а також ключових положень Концепції НУШ. Наявна практика тісної співпраці стейкхолдерів у розробленні, реалізації та оновленні ОП і ОК. Роботодавці залучені до оцінювання рівня досягнення здобувачами програмних результатів навчання. Забезпечено розвиток soft skills студентів завдяки використанню широкого спектру методів і форм викладання. Дистанційне та змішане навчання здійснюється в СЕЗН Moodle, яка має зручний та оновлений інтерфейс, чітку і зрозумілу навігацію сайту, потужне інформаційне та навчально-методичне наповнення, а також інтегрований в неї авторський застосунок автоматизованого вибору дисциплін. Використовуються сучасні інструменти і позитивні практики інформування здобувачів щодо організації освітнього процесу, можливостей, які надає ЗНУ («Додаток до силабусу»), забезпечення доступу до електронного репозитарію бібліотеки (цифровий застосунок «Дія»), а також систематизації наукових результатів ЗНУ та моніторингу публікаційної активності НПП (СИНАП). Задля вдосконалення професійної майстерності викладачів функціонує дієва система їх матеріального стимулювання. Підвищенню професійної кваліфікації НПП сприяє діяльність Школи педагогічної майстерності та освітніх центрів ЗНУ. Наявні навчальна лабораторія дошкільної та початкової освіти і навчальна лабораторія спеціальної освіти та психологічного консультування. У ЗНУ здійснюється систематичний моніторинг якості освітнього процесу на ОП шляхом опитування і анкетування НПП, студентів і роботодавців. Створено Асоціацію випускників задля отримання інформації про працевлаштування та відслідковування кар'єрного шляху фахівців початкової освіти. Освітня програма, силабуси всіх ОК, нормативно-правова база знаходяться у вільному доступі на сайті ЗВО. У ЗНУ здійснюється матеріальна підтримка викладачів, які потребують медичної допомоги у зв'язку із захворюванням на Covid-19, а також створено сприятливі умови для професійної діяльності викладачів з особливими потребами.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Експертна група слабкими сторонами вважає відсутність у складі робочої групи ОП здобувачів вищої освіти; можливості обирати вибіркові курси, які б забезпечували формування іншомовної комунікативної компетентності, здатності здобувачів здійснювати професійну діяльність в умовах інклюзивного освітнього середовища; практики залучення здобувачів освіти до участі у грантових проєктах та програмах міжнародної академічної мобільності; унормованого перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, в межах окремих ОК. ЕГ рекомендує: увести здобувачів освіти до складу робочої групи ОП; розширити перелік дисциплін вільного вибору студента; забезпечити здобувачам право обирати курси з інших рівнів вищої освіти, зокрема магістерського; посилити теоретичну підготовку з освітніх галузей, визначених у Державному стандарті початкової освіти; унормувати послідовність вивчення окремих освітніх компонентів; об'єднати цикл професійної підготовки спеціальності та цикл професійної підготовки освітньої програми в один цикл; врегулювати процедуру визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, в межах навчальних дисциплін; розглянути можливість налагодження тісної співпраці з педагогічними коледжами регіону; посилити інформування та залучення здобувачів освіти і науково-педагогічних працівників до участі у програмах академічної мобільності та грантових проєктах; запровадити процедуру підписання «Декларації академічної доброчесності» НПП та здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти; оприлюднювати на сайті ЗНУ таблицю пропозицій до проєкту ОП і рецензії стейкхолдерів на освітню програму.

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Мета і цілі освітньої програми 013 «Початкова освіта» полягають у підготовці висококваліфікованих конкурентоспроможних учителів початкової школи, здатних розв'язувати складні завдання в освітній діяльності, формуванні професійної компетентності майбутніх учителів початкових класів з урахуванням Державного стандарту початкової освіти, підготовці до подальшого навчання на магістерському рівні вищої освіти. Визначені цілі освітньої програми відповідають місії та стратегії університету, оскільки стратегічна мета ЗНУ до 2022 р. пріоритетним визначає підготовку висококваліфікованих фахівців, розвиток науки, посилену увагу до інноваційного складника в освітньому просторі ЗНУ та інтеграції університету до європейського і світового освітнього процесу. Розміщена на сайті «Стратегія розвитку ЗНУ на 2018-2022 роки» (<https://cutt.ly/iljDOJv>) затверджена рішенням Вченої ради ЗНУ (протокол №6 від 22.02.2018 р.), регулярно оновлюється (зміни протокол №10 від 14.06.2019 р., протокол №10 від 26.05.2020 р.), що свідчить про стабільний і перспективний процес розвитку ЗНУ. Цілі освітньої програми чітко корелюють зі Стратегією розвитку факультету соціальної педагогіки та психології ЗНУ на 2018-2022 роки (<https://cutt.ly/ZxgbuoC>), яка є складовою загальноуніверситетської стратегії. ОП 013 «Початкова освіта» сфокусована на практико-орієнтованому, діяльнісному та компетентнісному підходах у підготовці випускників до освітньої діяльності в Новій українській школі. Особливість освітньої програми «Початкова освіта» полягає в тому, що освітній процес акцентовано на формування готовності студентів до реалізації компетентнісного, діяльнісного та інтегрованого підходів, проектної діяльності і використання ігрових методів навчання в початковій школі, роботи в інклюзивному освітньому середовищі. Практична спрямованість та інноваційність є перевагою підготовки фахівців за цією ОП, що підтверджується участю в проекті «Сприяння освіті» The LEGO Foundation в Україні. (<https://cutt.ly/2xgbd3A>) та реалізуються в курсах «Навчання через гру», «Діяльнісний підхід у початковій школі».

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ЕГ встановила, що цілі ОП та ПРН визначаються з урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів: роботодавців, академічної спільноти, здобувачів ОП і НПП. Стейкхолдери, які рецензували ОП, і надалі працюють над її вдосконаленням. Так, за пропозицією Солдатенко О.В. (директор ЗБЛ № 99) внесено зміни в ЗП8 з метою формування риторичної компетентності здобувачів, їхнього комунікативного потенціалу (протокол №10 від 13.01.2021 р., <https://cutt.ly/OcstW9L>). ЕГ засвідчила, що роботодавці активно долучаються до перегляду ОП, зокрема: Черевична О.А. (регіональна тренерка The LEGO Foundation), Вороніна Г.В. (заступник директора ЗОШ №15 м.Запоріжжя) запропонували додати до ППОП2 змістовий модуль, пов'язаний із особливостями реалізації проектної діяльності (протокол №2 від 28.02.2020 р., <https://cutt.ly/hcsyWYP>); за пропозицією Рівкіна А.Д. підсилено підготовку здобувачів до соціально-фінансової освіти учнів у ППС3, ППС12 і ППС15 у межах реалізації проекту «Афлатот» (Нідерланди) (протокол №4 від 15.10.2020 р., <https://cutt.ly/BcsyWS9>); Баньковська О.Г. (директорка Запорізького Класичного ліцею) наголосила на формуванні культурологічної компетентності, інтенсивному мовленнєвому й інтелектуальному розвитку здобувачів (протокол №8 від 11.12.2020 р., <https://cutt.ly/scsyCGE>); за пропозицією Роми О.Ю. (керівниці освітніх ініціатив The LEGO Foundation в Україні) розширено зміст ППС4, ППС12, ППС14, ППОП5 (протокол №10 від 13.01.2021 р., <https://cutt.ly/hcsur8c>); Єременко Л.В. (начальник відділу освіти Олександрівського району департаменту освіти і науки ЗМР) наголосила на проведенні досліджень, грамотному виборі дослідницьких методів під час виробничих практик, що реалізувалося в розширенні змісту ППС1, ЗП5 (протокол №10 від 29.05.2019 р., <https://cutt.ly/McsuIR8>). За пропозицією НПП було введено ППОП2 з метою оволодіння здобувачами ігровими та діяльнісними методами навчання (протокол №3 від 31.10.2018 р., <https://cutt.ly/wcsuV6Q>). Представники академічної спільноти Романишина Л.М. (ХГПА); Мельник О.М. (КЗ «ЗОШПО») наголосили на підсиленні ролі soft skills, реалізації студентоцентрованого підходу (протокол №3 від 23.03.2020 р., <https://cutt.ly/tcjfoih>). Бочарова О.А. (Педагогічний університет ім. Комісії Едукації Народової в Кракові) підкреслила важливість гри як засобу всебічного розвитку дитини, що було враховано в тематиці курсових робіт, напрямках роботи студентських наукових проблемних груп (протокол №6 від 04.11.2020 р., <https://cutt.ly/NcsinAo>). Здобувачі Грачова А., Коваль В., Сопіна В. запропонували ввести блок ДВВ, що формуватимуть цифрову компетентність здобувачів (протокол №9 від 30.12.2020 р., <https://cutt.ly/Gcf8YX2>), а Бакумова М., Семеренко Е. – блоку ДВВ, що формуватимуть компетентності з психології (протокол №7 від 15.06.2020 р., <https://cutt.ly/pcf8MdN>). ЕГ констатує, що, незважаючи на активну участь здобувачів освіти в перегляді ОП, представників саме цієї групи стейкхолдерів не включено до робочої групи ОП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОП 013 «Початкова освіта» та програмні результати навчання відображають тенденцію розвитку спеціальності, враховують галузевий і регіональний контекст, ринок праці, досвід вітчизняних та іноземних програм. Освітня програма враховує пропозиції здобувачів освіти щодо формування в них компетентностей, які забезпечать їх конкурентоздатність на ринку праці в Україні і в Запорізькій області зокрема. Під час зустрічей із менеджментом ЗВО та керівниками структурних підрозділів було з'ясовано, що регулярно проводиться моніторинг ринку праці задля визначення потреби у вчителів початкових класів. У ході зустрічі начальник відділу доуніверситетської підготовки, профорієнтації та працевлаштування Микитів Г.В. повідомила, що до відділу надходять пропозиції про вакансії вчителя початкових класів із ЗЗСО Запорізької області. Декан факультету соціальної педагогіки та психології Пономаренко О.В. наголосила, що ОП «Початкова освіта» забезпечує потребу у вчителів початкової школи не тільки Запорізької, а й частково Дніпропетровської областей. Під час зустрічі начальник відділу освіти Олександрівського району департаменту освіти і науки ЗМР Єременко О.О. зазначила, що ЗЗСО Олександрівського району, на території якого розташований ЗНУ, мають вакансії для вчителів початкової школи, асистентів учителя в інклюзивному класі та вихователів групи продовженого дня, на які запрошують здобувачів ОП. За словами Гаранта, під час розроблення ОП було проаналізовано досвід і найкращі практики аналогічних програм спеціальності 013 «Початкова освіта» (бакалаврський рівень) ЗВО України та зарубіжжя (Київський університет імені Бориса Грінченка; Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія; Маріупольський державний університет; Житомирський державний університет імені Івана Франка; Педагогічний університет ім. Комісії Едукації Народової в Кракові). Результати цього аналізу відбито у формулюванні мети ОП, яка передбачає практикоорієнтованість і формування готовності здобувачів розв'язувати складні спеціалізовані професійні задачі, що співзвучно з метою аналогічних програм зазначених ЗВО. Також викладачі Тимофєєва І.Б. (Маріупольський державний університет), Басюк Н.А. (Житомирський державний університет імені Івана Франка), Романишина Л.М. (Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія) виступили рецензентами ОП. Гарант Зубцова Ю.Є. наголосила на особливій цінності аналізу досвіду польського університету – Педагогічного університету ім. Комісії Народової Освіти в Кракові, який зумовив врахування ігрового і діяльнісного підходів у процесі підготовки майбутніх учителів початкової школи. Активна співпраця підтверджується ще й тим, що одним із рецензентів ОП також є представниця цього університету – Бочарова О.О., доктор хабілітований гуманістичних наук в галузі педагогіки, професор Педагогічного університету ім. Комісії Народової Освіти в Кракові, Інститут педагогіки дошкільної і початкової освіти.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Державний стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю на час акредитаційної експертизи відсутній. Програмні результати навчання в цілому відповідають вимогам 6 кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. №1341, зі змінами, внесеними згідно з постановою КМ №519 від 25.06.2020 р. (<https://cutt.ly/AcsQf4q>). В ОП 013 «Початкова освіта» інтегральну компетентність випускника визначено як здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у професійно-педагогічній діяльності, що передбачають застосування теоретичних положень і методів педагогіки, психології та окремих фахових методик й характеризуються комплексністю та невизначеністю умов (п.6) (<https://cutt.ly/PxgMgst>). Змістове наповнення програмних результатів навчання ОП «Початкова освіта» представлено в Матриці забезпечення ПРН відповідним компонентам освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів «Початкова освіта», що акредитується. ЕГ встановлено, що в ОП враховано чинний Державний стандарт початкової освіти, затверджений зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №688 від 24.07.2019 р. (<https://cutt.ly/jxg1bZE>). Експертна група визначила, що результати навчання групи «Знання» передбачають опанування майбутніми вчителями початкової школи сучасними педагогічними концепціями, методичними підходами, критичним осмисленням технологій, методів і принципів у сфері освітньої діяльності (РНЗн 10, 11, 13, 14, 15). Результати навчання групи «Уміння» передбачають набуття спеціальних умінь і навичок, професійної майстерності та здатності до інноваційної діяльності для розв'язання професійних задач і практичних проблем у сфері початкової освіти (РНУ 8, 11, 12, 13, 17, 18, 19, 20). Група результатів навчання «Комунікація» спрямовує на формування здатності до встановлення, підтримки та планування міжособистісної, міжетнічної та міжкультурної комунікації в освітньому процесі, вибудовувати педагогічну комунікацію з усіма учасниками освітнього процесу, працювати в команді, співпрацювати на засадах етики і толерантності, а також із використанням ІКТ (РНК 3, 6, 9, 12). Результати навчання «Автономія і відповідальність» передбачають здатність брати на себе відповідальність у професійній діяльності, рефлексувати й коригувати власний стиль спілкування, вчитися впродовж життя, ухвалювати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтацій (РНАіВ 3, 4, 13).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильними сторонами та позитивними практиками експертна група вважає: 1. Урахування регіонального контексту під час розроблення ОП, її орієнтованість на задоволення попиту ринку праці Запорізької і прилеглих областей. 2. Розроблення та реалізація ОП відбувається у тісній співпраці стейкхолдерів. 3. Освітня програма спрямована на практичну та діяльнісну складову підготовки майбутніх учителів початкової школи. 4. У змісті та структурі освітньої програми враховано найкращі практики вітчизняного і закордонного досвіду подібних програм.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група рекомендує: 1. Розширити співпрацю із закордонними закладами вищої освіти задля вивчення та запозичення досвіду підготовки вчителів початкової школи. 2. Включити до складу робочої групи ОП 013 «Початкова освіта» здобувачів вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Наявна відповідність ОП Критерію 1. ОП розроблена з урахуванням регіонального контексту, орієнтована на задоволення потреб ринку праці Запорізької і прилеглих областей у вчителів початкової школи. Розроблення, реалізація і вдосконалення ОП відбувається у тісній співпраці робочої групи ОП зі стейкхолдерами і стейкхолдерів між собою. Визначальною рисою освітньої програми є її спрямованість на практичну та діяльнісну складову підготовки майбутніх учителів початкової школи. У змісті та структурі освітньої програми враховано найкращі практики вітчизняного (Київський університет імені Бориса Грінченка; Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г.Короленка; Маріупольський державний університет; Житомирський державний університет імені Івана Франка) та закордонного (Педагогічний університет ім. Комісії Едукації Народової в Кракові) досвіду подібних програм підготовки вчителів початкової школи. Позитивним впливом на вдосконалення ОП позначиться розширення співпраці з іншими закордонними закладами вищої освіти задля вивчення і запозичення досвіду підготовки вчителів початкової школи та включення до робочої групи ОП представників студентства.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Аналіз ОП виявив, що її обсяг в 240 кредитів ЄКТС відповідає Закону України «Про вищу освіту». Тривалість ОП 3 роки 10 місяців. Стандарт вищої освіти зі спеціальності 013 «Початкова освіта» для першого (бакалаврського) рівня на час акредитаційної експертизи відсутній. ОП та навчальний план розроблені відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ЗНУ (<https://cutt.ly/uxgodQz>) і Положення про розроблення та оформлення освітньої програми ЗНУ (<https://cutt.ly/KxgozOS>). Обсяг обов'язкових компонентів ОП становить 165 кредитів ЄКТС (69%), вибірових компонентів – 75 кредитів ЄКТС (31%). Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності, зокрема, мета програми полягає в підготовці освітян, здатних ефективно розв'язувати складні професійні ситуації в освітньому процесі початкової школи, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов із застосуванням теорії та методики початкової освіти. ОП забезпечує реалізацію запланованих результатів навчання через упровадження в освітній процес обов'язкових компонентів, що сприяють формуванню основних професійних компетентностей здобувачів вищої освіти. Так, Цикл загальної підготовки (30 кредитів) передбачає вивчення таких дисциплін: «Історія України» (3 кредити ЄКТС), «Українська мова професійного спрямування» (3 кредити ЄКТС), «Фізичне виховання» (3 кредити ЄКТС), «Іноземна мова» (6 кредитів ЄКТС), «Вступ до педагогічної професії» (3 кредити ЄКТС), «Історія педагогіки» (6 кредити ЄКТС), «Права і свободи людини та громадянина в Україні» (3 кредити ЄКТС), «Основи педагогічної майстерності» (3 кредити ЄКТС). Цикл професійної підготовки спеціальності (100 кредитів): «Педагогіка» (8 кредитів ЄКТС), «Загальна психологія» (3 кредити ЄКТС), «Методика викладання природничої галузі» (3 кредити ЄКТС), «Методика викладання технологічної галузі» (3 кредити ЄКТС), «Методика викладання мистецької галузі» (3 кредити ЄКТС), «Методика викладання української мови і розвитку мовлення» (4 кредити ЄКТС), «Методика навчання грамоти» (4 кредити ЄКТС), «Методика викладання математичної галузі» (4 кредити ЄКТС), «Дитяча література з методикою літературного читання» (4 кредити ЄКТС) тощо. Цикл професійної підготовки освітньої програми (35 кредитів ЄКТС): «Логопедія» (4 кредити ЄКТС), Спецкурс «Навчання через гру» (3 кредити ЄКТС), «Основи корекційної педагогіки» (4 кредити ЄКТС), «Основи інклюзивної освіти» (3 кредити ЄКТС), «Дидактика початкової освіти» (3 кредити ЄКТС), «Діяльнісний підхід у початковій школі» (3 кредити ЄКТС), «Інформаційні технології навчання» (3 кредити ЄКТС). ОП включає також перелік вибірових дисциплін (75 кредитів ЄКТС), що обираються здобувачами відповідно до Порядку реалізації права на вільний вибір навчальних

дисциплін у ЗНУ (<https://cutt.ly/fxg4GiP>). Значний обсяг практичної підготовки (39 кредитів ЄКТС) забезпечує підготовку здобувачів до самостійної професійної діяльності, сприяє формуванню професійних умінь і навичок організації освітнього процесу на уроках в початкових класах.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП має чітку структуру, освітні компоненти загалом підпорядковані логіці навчання, структурно-логічна схема ОП відображає взаємопов'язаність та послідовність її компонентів. Констатуємо, що формування загальних компетентностей загалом забезпечується вивченням циклу обов'язкових дисциплін, дисциплін вільного вибору студента і практичної підготовки, що уможливило досягнення заявлених ОП цілей навчання. ЕГ звернула увагу на недостатню кількість дисциплін, які становлять теоретичну основу освітніх галузей Державного стандарту і які забезпечували б формування визначених в ОП РНЗн10 (Знати сучасні теоретичні основи освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти) та РНУ13 (Застосовувати знання, уміння й навички, що становлять теоретичну основу освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти, під час розв'язування навчально-пізнавальних і професійно-орієнтованих завдань). Аналіз Матриці забезпечення ПРН відповідним компонентам ОП підготовки бакалаврів «Початкова освіта» показав, що формування і розвиток зазначених результатів навчання забезпечено такими ОК: ППС3, ППС4, ППС5, ППС6, ППС8, ППС10, ППС12, ППС13, ППОП5, а також виробничими практиками. Однак аналіз си́лабусів дисциплін, зокрема мети, навчальних тем курсів, дозволяє ЕГ заявляти про замалу кількість теоретичної підготовки з галузей, визначених у Державному стандарті початкової освіти (українська мова, математика, природознавство). Гарант ОП з цього приводу пояснила, що випускники ЗЗСО під час вступу на ОП подають сертифікати ЗНО з української мови і літератури та математики, тож їхніх знань має бути достатньо для опанування методик початкової школи. До того ж, за словами Зубцової Ю.Є., під час вивчення дисциплін методичної підготовки, викладачі спираються на наявні в здобувачів теоретичні предметні знання, актуалізуючи їх під час засвоєння методик навчання освітніх галузей Державного стандарту. ЕГ звернула увагу на вивчення курсу «Дидактика початкової освіти» у 6 семестрі після завершення більшості методичних курсів, проте аналіз си́лабусу дисципліни показав, що загальні основи дидактики студенти засвоюють під час вивчення педагогіки. У цьому курсі робиться акцент на дидактиці початкової освіти в умовах запровадження Концепції «Нова українська школа». Аналіз навчального плану ОП показав, що курс «Педагогічна майстерність» вивчається у 8 семестрі, коли завершилася більшість практик. ЕГ пересвідчилася, що формування ЗК і СК у цілому забезпечується вивченням циклу обов'язкових дисциплін та практичною підготовкою. Під час зустрічі з Гарантом ОП і здобувачами освіти ЕГ пересвідчилася, що вибір навчальних дисциплін зумовлений спрямованістю ОП на практичну, інноваційну діяльність випускників, діяльнісну спрямованість підготовки здобувачів освіти, запитом на формування певних професійних компетентностей майбутніх фахівців початкової освіти.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Об'єктом вивчення та діяльності за ОП «Початкова освіта» виступає цілісний освітній процес в початковій ланці освіти, зокрема, методичні системи навчання учнів початкової школи, спрямовані на вирішення завдань освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти, психолого-педагогічні закономірності навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи. Випускник ОП має бути здатним результативно вирішувати складні спеціалізовані професійні ситуації та практичні проблеми в галузі початкової освіти, що передбачають застосування теоретичних положень і методів педагогіки, психології та окремих фахових методик. Запропоновані в ОП обов'язкові освітні компоненти (цикл загальної підготовки, цикл професійної підготовки спеціальності та цикл професійної підготовки освітньої програми), зокрема дисципліни «Методика викладання природничої галузі», «Методика викладання технологічної галузі», «Методика викладання української мови і розвитку мовлення», «Методика навчання грамоти», «Методика викладання математичної галузі», «Діяльнісний підхід у початковій школі», Спецкурс «Навчання через гру», навчальні і виробничі педагогічні практики та курсові роботи відповідають методам, методикам і технологіям підготовки майбутніх учителів початкової школи. Це в сукупності дозволяє досягти визначених цілей та програмних результатів навчання, що відображено у матрицях ОП. Експертна група констатує, що зміст ОП «Початкова освіта» в цілому відповідає предметній області спеціальності 013 «Початкова освіта».

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структура ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів. Процедура вільного вибору здобувачами освіти предметів регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в ЗНУ (<https://cutt.ly/8xID6xQ>) та Порядком реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін у ЗНУ (<https://cutt.ly/CxlFlrV>) і здійснюється через СЕЗН Moodle. Формування ІОТ реалізується зокрема через перелік вибіркового дисциплін, які робоча група ОП на початку навчального року обговорює, погоджує та

рекомендує для внесення в список ДВВ. На сторінці навчального відділу ЗНУ наявна чітка покрокова інструкція щодо процедури вибору дисциплін (<https://cutt.ly/NxlJy4t>), а також інструкція здійснення вибору курсів в СЕЗН Moodle (<https://cutt.ly/CxlKlFX>). Зустріч із Гарантом ОП, здобувачами і аналіз сайту ЗНУ довели, що з 15.01.2021 р. по 15.02.2021 р. студенти освітнього рівня бакалавр 1-3 курсів розпочинають вибір дисциплін в межах Університету, а з 01.03.2021 р. по 31.03.2021 р. студенти всіх курсів розпочинають вибір дисциплін в межах спеціальності освітнього рівня бакалавр. В СЕЗН Moodle здобувачам освіти подано анотації курсів, після ознайомлення з якими студенти обирають найбільш пріоритетні для себе дисципліни. Пріоритетний вибір і подальше автоматичне зарахування на курси стали можливими завдяки авторському електронному додатку, інтегрованому в СЕЗН Moodle ЗНУ. Мінімальна кількість студентів для вивчення вибіркового дисциплін: у межах університету – 20 осіб; у межах спеціальності для освітнього рівня бакалавра – 12 осіб (<https://cutt.ly/CxlFlrV>). Зустрічі із Гарантом ОП і здобувачами довели, що студенти мають змогу обирати курси тільки з переліку для відповідного рівня освіти. Аналіз документів кафедри та свідчення здобувачів дозволили ЕГ констатувати певну блоковість вибіркового дисциплін у межах спеціальності. Здобувачі Грачова А., Коваль В., Сопіна В. запропонували надати можливість обрання блоку вибіркового дисциплін, що формуватимуть цифрову компетентність (протокол №9 від 30.12.2020 р., <https://cutt.ly/Gcf8YX2>). Бакумова М., Семеренко Е. обстоювали потребу в блоці вибіркового дисциплін, що формуватимуть компетентності з психології (протокол №7 від 15.06.2020 р., <https://cutt.ly/pcf8MdN>). Проаналізовані ЕГ індивідуальні плани студентів 2020-2021 н.р. (<https://cutt.ly/oxvfWsK>) доводять відповідність обраних здобувачами курсів до переліку дисциплін вільного вибору. У ході зустрічі з роботодавцями Мельник О.М. висловив побажання щодо розширення переліку курсів за вибором, забезпечивши формування іншомовної комунікативної, цифрової компетентності, здатності до виконання функцій асистента вчителя в інклюзивному класі. Бесіда з Гарантом ОП і студентами підтвердила, що формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти реалізується також завдяки можливості обирати тематику курсових робіт, наукового керівника, а також місце проходження виробничої практики.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ЕГ пересвідчилась, що практичній підготовці приділяється значна увага на цій ОП, навчальний план передбачає достатню кількість видів практики для набуття необхідних професійних компетентностей учителя початкової школи. Так, до навчального плану спеціальності включено навчальні практики (ППС22 (6 кредитів ЕКТС), ППС23 (6 кредитів ЕКТС), ППОП8 (6 кредитів ЕКТС)) і виробничі практики (ППС24 (6 кредитів ЕКТС), ППС25 (9 кредитів ЕКТС), ППОП9 (6 кредитів ЕКТС)), організація і проведення яких регламентовано п.3.5. Положення про організацію освітнього процесу в ЗНУ (<https://cutt.ly/Pxhsqu5>), Положенням про практичну підготовку здобувачів вищої освіти ЗНУ (<https://cutt.ly/nxhsyzt>) та Наскрізною програмою практичної підготовки (<https://cutt.ly/exhshKX>). На сайті ЗНУ відсутні договори з базами практик, проте подано їх перелік (<https://cutt.ly/oxhsBcN>): Запорізький колегіум №98, Запорізький академічний ліцей, Приватний комплекс безперервної освіти «Школа «Ейдос», Запорізька ЗОШ І-ІІІ ступенів №15, Запорізька ЗОШ І-ІІІ ст. №94, ТОВ ДОК «Енергодар» ДЗОтаВ «Лазурна райдуга». ЕГ з'ясувала, що договори з базами практик наявні, а їх перелік є ширшим: Запорізька єврейська гімназія «ОРТ-Алеф», Запорізький НВК «Запорізька Січ», Запорізький НВК №19, Запорізька ЗОШ І-ІІІ ступенів №103, Запорізька гімназія «Контакт», Запорізький ліцей №99, Запорізький ліцей «Логос» (<https://cutt.ly/Nxgq64d>). Зустріч зі здобувачами та НПП і аналіз документів довели, що було враховано пропозиції здобувачів Наріжної Є. та Сверзolenко К. щодо надання можливості самостійного обрання студентами місць проходження практики, як у місті Запоріжжі, так і за його межами (протокол №2 від 28.02.2020 р., <https://cutt.ly/Icf4JAG>). ЕГ ознайомила із програмами практик (<https://cutt.ly/fxhsQiM>), які розміщено на сторінці кафедри. У СЕЗН Moodle в окремому курсі для здобувачів освіти також зібрано всю необхідну інформацію про навчальні та виробничі практики, подано наскрізну програму практичної підготовки, всі робочі програми практик. Для зручності користування тут же вміщено вимоги до звітної документації, анкету оцінювання практики, а також укладено методичну скарбничку практиканта (рекомендована література, методичні рекомендації, посібники і документи вчителя НУШ, приклади відкритих уроків тощо). Встановлено, що проходження навчальних практик у початковій школі забезпечує формування ЗК 1, 2, 4, 6, 8, 11 та СК 1, 5, 6 здобувачів, а практична підготовка під час виробничих практик забезпечує формування ЗК 1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 12 та СК 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 здобувачів. Усі види практик передбачають обов'язкове отримання зворотного зв'язку від здобувачів освіти (<https://cutt.ly/oxTQV9s>, <https://cutt.ly/1xTWrcZ>) і роботодавців з метою перегляду практичного складника ОП. Під час зустрічі з роботодавцями ЕГ пересвідчилась, що вони задоволені рівнем практичної підготовки здобувачів і максимально сприяють та підтримують їх під час проходження практики.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Експертна група на підставі аналізу цілей освітньої програми, її мети, змісту, освітніх компонентів дійшла висновку, що в межах ОП передбачено і забезпечено реальну можливість набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills). Спілкування з фокус-групами викладачів і студентів також переконливо довело врахування необхідності формування soft skills у процесі підготовки майбутніх учителів початкової школи. Наприклад, як наголосила Гарант ОП, під час вивчення дисциплін «Українська мова професійного спрямування», «Іноземна мова», «Основи педагогічної майстерності» формуються навички письмового й усного спілкування, вміння вибудовувати комунікацію на засадах толерантності і міжкультурної етики. Слижук О.А. зазначила, що програма курсу «Технології навчання мовно-літературної галузі» передбачає формування медіакомпетентності та

інфомедійної грамотності. Навчальні дисципліни «Педагогіка», «Історія педагогіки», «Дидактика початкової освіти», спецкурс «Навчання через гру», «Діяльнісний підхід в початковій школі» сприяють розвитку ініціативності, навичок самопрезентації, здатності до роботи в команді, розвитку креативності, критичного мислення. Опанування фахових методик та різні види практичної підготовки сприяють розвитку відповідальності, емоційного інтелекту, уміння комплексно вирішувати проблеми, вчасно виконувати поставлені завдання тощо. За словами НПП, методи і форми (інтерактивні види завдань, тренінгові форми роботи, проектна робота, пошукова діяльність, групова, парна та фронтальна робота) використовувані на практичних заняттях також забезпечують формування soft skills майбутніх учителів початкової школи, оскільки сприяють розвитку в них умінь самопрезентації, умінь риторично висловлюватися та уважно слухати співрозмовника тощо. Проведення різних заходів, до яких долучаються здобувачі, також сприяють формуванню soft skills, зокрема щорічний Міжрегіональний фестиваль ораторського мистецтва «Заговори, щоб я тебе побачив» сприяє формуванню риторичної особистості шляхом долучення здобувачів до мистецтва художнього слова (<https://cutt.ly/BxTbOLh>). Здобувачі вищої освіти, які навчаються на ОП, можуть долучатись до роботи органів студентського самоврядування і розвивати лідерські навички та навички роботи в команді. Експертна група після спілкування зі здобувачами і представниками студентського самоврядування може оцінити рівень сформованості їхніх soft skills як достатній: вони мають високу культуру спілкування, розвинені комунікативні вміння, лідерські якості, уміють працювати в команді.

7. Зміст освітньої програми урахуває вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

ЕГ з'ясовано, що у процесі формулювання цілей, загальних та спеціальних компетентностей, програмних результатів навчання Гарантом і проектною групою ОП було враховано зміст Професійного стандарту «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти» (<https://cutt.ly/QxRGk7T>). Аналіз вимог професійного стандарту і порівняння їх із компетентностями та ПРН, визначеними в ОП, дозволяє ЕГ стверджувати, що зміст ОП відображає трудові функції, визначені для 6 рівня НРК. Зміст компетентностей, що входять до функцій «Планування і здійснення освітнього процесу», «Забезпечення і підтримка навчання, виховання і розвитку учнів в освітньому середовищі та родині», «Створення освітнього середовища», відображено в загальних та спеціальних компетентностях, визначених в ОП. Зокрема, спеціальні компетентності майбутніх випускників, відповідно до ОП, передбачають здатності до: застосування знань, умінь і навичок із циклу професійно-наукових дисциплін; розвитку учнів початкової школи як суб'єктів освітнього процесу; проектування, організації, оцінювання, рефлексії та коригування освітнього процесу у відповідності до циклів навчання в початковій школі; ефективної діяльності щодо розв'язання стандартних та проблемних методичних завдань під час навчання учнів; організації освітнього процесу з урахуванням особливостей компетентнісного, діяльнісного, інтегративного підходу та застосуванням ігрових методів навчання в початковій школі.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Експертною групою з'ясовано, що обсяг фактичного навантаження співвідноситься з обсягом ОП у кредитах. Обсяг освітньої програми в цілому дозволяє досягти визначених цілей та програмних результатів навчання. На вивчення обов'язкових освітніх компонент передбачено: 18 дисциплін по 3 кредити ЄКТС, 5 дисциплін по 4 кредити ЄКТС, 1 дисципліна на 5 кредитів ЄКТС, 2 дисципліни по 6 кредитів ЄКТС і 1 курс («Педагогіка») має 8 кредитів ЄКТС; навчальні практики по 6 кредитів ЄКТС, виробнича практика – 2 по 6 кредитів ЄКТС і 1 виробнича практика 9 кредитів ЄКТС, кваліфікаційний екзаме́н 2 кредити ЄКТС. Обсяг вибірових дисциплін вільного вибору студента в межах Університету по 3 кредити ЄКТС, дисциплін вільного вибору студента в межах спеціальності – від 4 до 6 кредитів ЄКТС. ЕГ звернула увагу на значну кількість кредитів ЄКТС, відведених на ДВВ в межах спеціальності, оскільки ДВВ прямо не забезпечують формування спеціальних компетентностей, а сприяють розвитку загальних компетентностей здобувачів чи поглиблюють їхню професійну кваліфікацію. Співвідношення аудиторних та самостійних видів роботи визначається Положенням про розроблення навчальних планів підготовки здобувачів ступенів вищої освіти бакалавра та магістра ЗНУ (п.2.4.4.4.) (<https://cutt.ly/OxhwcYD>). У навчальному плані за ОП передбачено 240 кредитів ЄКТС (7200 годин). Начальник навчального відділу Горлач В.В. під час зустрічі підтвердила, що обсяг навчального навантаження студента на тиждень становить 24 години, що регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в ЗНУ (<https://cutt.ly/uxgodQz>). Під час зустрічі зі здобувачами та керівниками структурних підрозділів ЕГ мала можливість пересвідчитись в тому, що в Університеті систематично проводиться опитування студентів, зокрема і щодо фактичного навантаження. За результатами опитування, представленими на сайті ЗНУ (<https://cutt.ly/SxhtHnp>), такий показник як наявність достатнього часу на виконання завдань під час дистанційного навчання для 42,6% опитаних покращився, ще 40,7% здобувачів зазначили, що він не змінився та для 16,7% – погіршився. Під час зустрічі студенти оцінили фактичне навантаження як відповідне і таке, що не викликає перевтоми.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти за ОП 013 «Початкова освіта» не здійснюється, однак практична спрямованість ОП, наявність різних видів практичної підготовки здобувачів вищої освіти впродовж навчання, працевлаштовані в закладах освіти студенти (<https://cutt.ly/ocj8p4A>) дозволяють ЕГ констатувати, що елементи дуальної освіти впроваджуються на ОП. Під час зустрічі роботодавці підтвердили працевлаштованість окремих здобувачів ОП, зокрема, Черевична О.А. – регіональна тренерка The LEGO Foundation зауважила, що в позашкільному навчальному закладі «Центр творчості», де вона також працює, працевлаштовані троє студентів факультету соціальної педагогіки та психології, зокрема, а один власне з ОП «Початкова освіта». Директор Балабинського НВК «Школа І-ІІІ ступенів – гімназія «Престиж» Вінніченко Ж.В. зазначила, що в Балабинському НВК працевлаштовані випускники ОП на посадах вчителя початкової школи і асистента вчителя.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильними сторонами та позитивними практиками експертна група вважає: 1. Структура і змістове наповнення ОП спрямовані на реалізацію діяльнісного та практикоорієнтованого підходів до навчання. 2. Орієнтованість ОП на формування soft skills здобувачів через змістове наповнення освітніх компонентів, вибір методів і форм викладання, організацію позааудиторної роботи. 3. Чітка і логічна автоматизована процедура вільного вибору дисциплін завдяки використанню авторського застосунку, інтегрованого в СЕЗН Moodle ЗНУ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група рекомендує: 1. Розглянути можливість розширення та урізноманітнення переліку дисциплін за вибором студента, зокрема передбачити курси з поглибленого вивчення іноземної мови, інклюзивної освіти тощо. 2. Забезпечити здобувачам вищої освіти право обирати курси з інших рівнів вищої освіти, зокрема магістерського. 3. Посилити теоретичну підготовку з освітніх галузей, визначених у Державному стандарті початкової освіти, шляхом включення освітніх компонент (української мови, математики, природознавства) або окремих модулів до курсів методичної підготовки. 4. Переглянути можливість унормування послідовності вивчення освітніх компонент задля збереження логіки навчального процесу та унеможливлення дублювання змістового наповнення окремих тем курсів. 5. Об'єднати цикл професійної підготовки спеціальності та цикл професійної підготовки освітньої програми в один цикл.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Загалом освітня програма відповідає Критерію 2. Структура і змістове наповнення ОП демонструють спрямованість на реалізацію діяльнісного і практикоорієнтованого підходів до підготовки фахівців. Освітня програма забезпечує можливості для формування у здобувачів визначених загальних та спеціальних компетентностей, а також soft skills, продуктивно поєднувати навчання і дослідження в умовах дистанційної та змішаної форм організації освітнього процесу. Формування soft skills студентів здійснюється шляхом змістового наповнення освітніх компонентів, використання широкого спектру інноваційних методів і форм викладання, організації позааудиторних заходів. Структура ОП забезпечує можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів. Наявна автоматизована процедура вільного вибору дисциплін, що здійснюється через авторський застосунок, інтегрований в СЕЗН Moodle. Зважаючи на наявність певної блоковості курсів за вибором і беручи до уваги пропозиції стейкхолдерів, рекомендуємо розглянути можливість розширення та урізноманітнення переліку дисциплін за вибором студента (передбачити курси з поглибленого вивчення іноземної мови, інклюзивної освіти тощо), забезпечення здобувачам вищої освіти права обирати курси з інших рівнів вищої освіти. З метою реалізації принципу зв'язку теорії з практикою рекомендуємо посилити теоретичну підготовку з освітніх галузей, визначених у Державному стандарті початкової освіти, шляхом включення освітніх компонент (сучасної української мови, математики, природознавства) або окремих модулів до курсів методичної підготовки. Переглянути можливість унормування послідовності вивчення освітніх компонент задля збереження логіки навчального процесу та унеможливлення дублювання змістового наповнення окремих тем курсів, а також об'єднання циклу професійної підготовки спеціальності та циклу професійної підготовки освітньої програми в один цикл.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОП оприлюднені на сайті університету (<https://cutt.ly/fxzr74t>), їх легко знайти і вони розміщені у вільному доступі на сторінці «Вступнику» (<https://cutt.ly/ExztTzV>). З цієї сторінки передбачено перехід на сайт приймальної комісії ЗНУ (<https://cutt.ly/RxTrhex>), який має зручний та зрозумілий інтерфейс, інформацію про вступ на всі рівні вищої освіти ЗНУ, перелік нормативних документів, посилання на віртуальний консультаційний центр для вступників (<https://cutt.ly/CxTtlSm>), новини для абітурієнтів та їхніх батьків. У правилах прийому зазначаються джерела фінансування здобуття вищої освіти в ЗНУ, чіткі терміни для прийому заяв та документів, конкурсного відбору та зарахування, особливості прийому заяв і документів, проведення конкурсного відбору. На сайті ЗНУ визначено категорії осіб, які мають право на спеціальні умови участі в конкурсному відборі при вступі до ЗНУ відповідно до Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України, затверджених наказом МОН від 11.10.2019 р. №1285, зареєстрованих в Мін'юсті 02.12.2019 р. за №1192/34163, а також розміщено Інформаційні матеріали щодо документів цих осіб (<https://cutt.ly/ExRC5Nw>). У ЗНУ розроблено Порядок прийому осіб на навчання, які проживають на тимчасово окупованих територіях до ЗНУ у 2020 р. (<https://cutt.ly/DxRXUef>), що визначає особливі умови прийому для здобуття вищої освіти у ЗНУ особами, які проживають на тимчасово окупованій території України. На базі Запорізького національного університету та Загальноосвітньої школи №15 створено Освітній Центр «Крим-Україна». У 2020 р. вступники з непідконтрольних територій Донецької та Луганської областей могли без ЗНО вступити до ЗНУ через освітній центр «Крим-Україна». Ті, хто не має українського документа про освіту, може отримати його через освітній центр. Мешканці Криму та Севастополя беруть участь у конкурсі в межах квоти №2. Вступники з Донбасу вступають у ЗНУ, беручи участь у загальному конкурсі, отримавши бали за вступні іспити. Правила прийому є чіткими, зрозумілими для вступників та не містять дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

На основі аналізу Правил прийому, програм вступних випробувань та опитування здобувачів освіти, можемо стверджувати про врахування специфіки спеціальності 013 «Початкова освіта» у процесі конкурсного відбору при вступі. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої ОП та створені відповідно до чинного законодавства. Прийом до ЗНУ здійснюється на конкурсній основі за відповідними джерелами фінансування – за кошти державного бюджету і за кошти фізичних та юридичних осіб. При вступі на перший курс враховуються результати ЗНО, орієнтовані на програмовий зміст обраної спеціальності (обов'язкові українська мова і література (0,3) та математика (0,3), за вибором – історія України або іноземна мова, або біологія, або географія, або фізика, або хімія (0,3)). На ОП передбачено вступ на основі ступеня «Молодший бакалавр» (ОКР «Молодший спеціаліст»). Студенти споріднених (педагогічних) спеціальностей мають право вступу на третій курс, студенти ж неспоріднених спеціальностей вступають на другий курс навчання (термін навчання 2 роки 10 місяців). При вступі абітурієнти з ОКР «Молодший спеціаліст» складають зовнішнє незалежне оцінювання з української мови і літератури, історії України та фахове вступне випробування з педагогіки і часткових методик, програма якого також розміщена на сайті (<https://cutt.ly/Ucx5nE5>). Відповідно до програми фахового вступного випробування, очікується, що вступник має знання про предмет педагогіки, історії педагогіки та часткових методик, їх головні функції; закономірності процесу формування особистості та усвідомлення ролі в ньому навчання і виховання; зміст, принципи, методи, форми навчання і виховання; особливості методів, прийомів і форм навчання з методик викладання технологічної, природничої, соціальної та здоров'язбережувальної галузей. Сформовані вміння абітурієнта на вступі (аналізувати, систематизувати освітні проблеми; встановлювати причинно-наслідкові зв'язки педагогічних явищ; демонструвати вміння застосовувати теоретичні знання з часткових методик та вирішувати практичні завдання; пов'язувати вивчення розділу «Дидактика» з частковими методиками; розробляти фрагменти уроків) мають надати йому можливість навчання на ОП бакалаврського рівня вищої освіти. За свідченнями Гаранта ОП і начальника навчального відділу Горlach В.В. програма фахового вступного випробування для вступу на ОП переглядається і затверджується щорічно. Під час зустрічі з Гарантом ОП з'ясовано, що ЗНУ співпрацює з Нікопольським і Запорізьким педагогічними коледжами, однак угоди про співпрацю не передбачають спрощеної процедури вступу випускників коледжів на ОП. Зубцова Ю.Є. також зазначила, що випускники педагогічних коледжів, вступивши на 3 курс навчання за ОП, мають право на перезарахування дисциплін у разі виявлення співпадіння в навчальних планах і за наявності повинні складати академічну різницю.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Для здобувачів ОП розроблено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, що регулюється Положенням про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці у ЗНУ (<https://cutt.ly/YxzdsjN>). Відповідно до Положення, перезарахування освітніх компонент може здійснюватися за одноосібним рішенням декана факультету, за рішенням декана факультету на підставі висновку Комісії з ліквідації академічної різниці відповідної кафедри або за рішенням декана факультету на підставі додаткової атестації студента відповідною кафедрою за окремими темами дисципліни. Під час прийняття на навчання осіб, які подають документ про здобутий за кордоном ступінь (рівень) освіти, обов'язковою є процедура

визнання і встановлення еквівалентності документа. У ході зустрічей ЕГ пересвідчилась, що випадків перезарахування результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, на ОП 013 «Початкова освіта» не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ з'ясовано, що в ЗНУ визначено механізм визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, який регулюється відповідно до Положення ЗНУ про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (<https://cutt.ly/6xzf6Lx>) Згідно з визначеними правилами, перезарахування результатів навчання відбувається в семестрі, який передує семестру, у якому згідно з навчальним планом цієї ОП передбачено вивчення конкретної дисципліни. Пропонується такий алгоритм: здобувач звертається до ректора із заявою про визнання результатів, здобутих в неформальній освіті, за розпорядженням проректора з науково-педагогічної та навчальної роботи створюється Предметна комісія, до складу якої входять декан факультету, науково-педагогічні працівники, що реалізують освітній процес із курсів, які рекомендуються до перезарахування, завідувач кафедри або Гарант ОП. Після співбесіди зі здобувачем предметна комісія ухвалює дати проведення атестації та форму підсумкового контролю. Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, можливе з обов'язкових і вибіркових дисциплін ОП за умови відповідності цих результатів кваліфікації здобувача вищої освіти. ЕГ виявила, що Положення (<https://cutt.ly/6xzf6Lx>) регламентує перезарахування в межах всієї дисципліни, але не визначає відсоткове співвідношення результатів, здобутих у неформальній освіті, до обсягу результатів у межах освітньої програми чи окремої освітньої компоненти. У ході зустрічей здобувачі підтвердили факт здобуття окремих результатів навчання в неформальній освіті (онлайн-курси на платформах EdEra, Prometheus, вебінари на платформах «На Урок» і «Всесвіта», навчання за Сертифікованою освітньою програмою «Організація освітньо-дозвілєвої діяльності у дитячому закладі оздоровлення та відпочинку» (Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка), <https://cutt.ly/8ccwc6m>) і можливість їх перезарахування. Гарант ОП Зубцова Ю.Є. зазначила, що сертифікати, отримані здобувачами за результатами проходження онлайн-курсу для вчителів початкової школи на платформі EdEra, вона зараховує як практичну частину іспиту з курсу «Дидактика початкової освіти» пропорційно до результатів навчання на онлайн-курсі, що прописано в силабусі навчальної дисципліни (<https://cutt.ly/RxR5LbX>).

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильними сторонами та позитивними практиками експертна група вважає: 1. Чітко розроблена нормативна база, яка регулює різні аспекти вступу на ОП, правила прийому на навчання, процедури перезарахування та визнання результатів навчання, здобутих в інших закладах освіти та в неформальній освіті. 2. Сторінка «Вступнику» на сайті ЗНУ чітко і повно подає інформацію для абітурієнтів, насичена корисними посиланнями на сторінки приймальної комісії ЗНУ, віртуального консультаційного центру, переліку освітніх програм, профорієнтаційних проєктів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група рекомендує: 1. Розглянути можливість посилення співпраці з педагогічними коледжами задля збільшення кількості вступників на основі здобутого ступеня «Молодший бакалавр» (ОКР «Молодший спеціаліст»). 2. Врегулювати процедуру перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, в межах окремих ОК (визначити мінімально та максимально можливе відсоткове співвідношення перезараховуваних результатів навчання). 3. Сприяти більш активному залученню здобувачів до неформальної освіти завдяки участі у різноманітних тренінгах, вебінарах, онлайн-курсах тощо.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Встановлена відповідність за Критерієм 3. Вступ на ОП, правила прийому на навчання, процедури перезарахування та визнання результатів навчання, здобутих в інших закладах освіти та в неформальній освіті врегульовані розробленою нормативно-правовою базою ЗНУ, всі документи якої розміщено на сайті. Сторінка «Вступнику» на сайті ЗНУ чітко і повно подає інформацію для абітурієнтів, насичена корисними посиланнями на сторінки

приймальної комісії ЗНУ, віртуального консультативного центру, переліку освітніх програм, профорієнтаційних проєктів. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої ОП та створені відповідно до чинного законодавства. Рекомендуємо розглянути можливість посилення співпраці з педагогічними коледжами регіону задля збільшення кількості вступників на основі здобутого ступеня «Молодший бакалавр» (ОКР «Молодший спеціаліст»). Найважливіші процедури перезараховування та визнання результатів навчання, здобутих в неформальній освіті, однак вони потребують конкретизації в межах окремих ОК (визначити мінімально та максимально можливе відсоткове співвідношення результатів навчання, що перезараховуються). Варто стимулювати здобувачів вищої освіти до більш активної участі у вебінарах, тренінгах, онлайн-курсах та враховувати здобуті результати в межах ОК.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

У ЗНУ використання різних форм і методів навчання регламентовано Положенням про організацію освітнього процесу у ЗНУ (<https://cutt.ly/czAGJ8S>) і Положенням про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання (<https://cutt.ly/yzAG1v9>). ЕГ з'ясувала, що форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню цілей та програмних результатів навчання. В ЗНУ дистанційне і змішане навчання здійснюється із використанням СЕЗН Moodle, яка є основним інструментом для організації самостійної аудиторної і позааудиторної роботи студентів, проведення дистанційних комунікацій під час навчання, контролю за організацією освітнього процесу. ЕГ було надано доступ до Moodle. Можливості її застосування і наповнення продемонстровано завідувачем навчальною лабораторією інформаційного забезпечення освітнього процесу Кириченко Н.В., НПП і студентами. У ході зустрічей з'ясовано, що відеоконференції здійснюються в Moodle, додатковим інструментом є Zoom. ЕГ підтверджено використання широкого спектру інноваційних методів навчання, застосування у навчальному процесі різних сервісів для створення хмар слів, інтерактивних плакатів, інтерактивних дошок тощо. У ЗНУ функціонує Центр незалежних соціологічних досліджень, який створено для отримання інформації про якість освітнього процесу на ОП (<https://cutt.ly/hxuobNF>), що свідчить про студентоцентрований підхід. Так, за результатами опитування методами і формами проведення лекційних і практичних занять здобувачі задоволені (<https://cutt.ly/6zAHwWD>). Це підтверджено під час зустрічі зі студентами. В Університеті проводиться анонімне опитування здобувачів освіти щодо якості викладання дисциплін (<https://cutt.ly/XzAH1qc>), а також анкетування щодо якості кожного вивченого курсу в СЕЗН Moodle. У ході опитування студенти мають можливість надати пропозиції щодо покращення якості викладання в цілому і конкретного ОК зокрема. З метою удосконалення освітнього процесу результати моніторингу обговорюються на засіданнях кафедри (протокол №10 від 13.01.2021 р., <https://cutt.ly/Icsl9ax>). Принцип академічної свободи студентів реалізується завдяки можливості вибору вибіркових дисциплін, вільного вибору тем і керівників для написання курсових робіт, індивідуальних завдань в межах окремих ОК, баз практик. Здобувачі освіти проходять курси на онлайн платформах Prometheus, EdEra, «На Урок», «Всеосвіта» (<https://cutt.ly/oxu3qYx>). У ході зустрічей ЕГ з'ясовано, що НПП мають свободу у виборі тем для оновлення змісту навчальних дисциплін, методів навчання і викладання. Про це свідчать і результати опитування (<https://cutt.ly/mzAHsbR>). На ОП здійснюється моніторинг навчання в умовах карантинних обмежень, зокрема, проводиться опитування здобувачів освіти щодо проведення занять в режимі відеозв'язку, проблем, які виникають і наслідків переходу у режим дистанційного навчання на складові професійної підготовки в межах ОП (<https://cutt.ly/NzAHJL4>).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація щодо організації та змісту освітнього процесу в ЗНУ висвітлена на офіційному веб-сайті закладу (<https://www.znu.edu.ua>), на сайті факультету соціальної педагогіки та психології (<https://cutt.ly/IzGHrd5>), на сайті кафедри дошкільної та початкової освіти (<https://cutt.ly/qzGHu5r>). ЕГ з'ясувала, що здобувачам освіти надається зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах ОК у формі силабусів, які є доступними на сайті ЗНУ (<https://cutt.ly/EzGHamg>) та в СЕЗН Moodle. У силабусах вміщено розділ «Додаток до силабусу ЗНУ 2020-2021», в якому подано інформацію про графік навчального процесу, академічну доброчесність, навчальний процес та забезпечення якості освіти, повторне вивчення дисциплін і відраховування, неформальну освіту, вирішення конфліктів, запобігання корупції, рівні можливості та інклюзивне освітнє середовище, психологічну допомогу, електронне забезпечення і ресурси для навчання. ЕГ пересвідчилась, що на платформі Moodle кожен курс містить інформацію про викладача і способи зв'язку із ним, силабус, робочу програму навчальної дисципліни, підручники, інформаційні ресурси, систему накопичення балів, а також анкету оцінювання якості курсу. Доступною для здобувачів освіти в Moodle є також інформація про навчальні та виробничі практики, зокрема, розміщено наскрізну програму практичної підготовки, робочі програми практик, вимоги до звітної документації, рекомендовану літературу, методичні рекомендації, посібники і документи вчителя НУШ, анкету оцінювання практики. Інформація про навчальні і виробничі практики розміщена на сайтах факультету (<https://cutt.ly/pzGHcWX>) і кафедри (<https://cutt.ly/pzGHmG4>). У вільному доступі на сайті кафедри міститься інформація щодо написання курсових робіт (<https://cutt.ly/mzGHRBM>) і підсумкової атестації (<https://cutt.ly/qzGH1xt>). Під час зустрічі здобувачі освіти зазначили, що НПП ознайомлюють їх з організаційно-

змістовими аспектами і політикою вивчення курсу на першому занятті, а самостійно із інформацією щодо вивчення навчальних дисциплін вони мають змогу ознайомитися у Moodle та на сайті факультету (<https://cutt.ly/sxiyJka>). Інформацію щодо порядку та критеріїв оцінювання студенти отримують як на початку вивчення дисципліни, так і у процесі проведення занять і консультацій. Критерії оцінювання окремих видів робіт в межах ОК містяться в Moodle. ЄГ з'ясовано, що НПП регулярно проводять консультації для здобувачів освіти, графік проведення яких в рамках окремих ОК розміщено на платформі Moodle, у силабусах дисциплін. У вільному доступі на сайті ЗНУ знаходяться нормативні документи, що регламентують освітній процес (<https://cutt.ly/vzGhFBG>), інформація про графік освітнього процесу та розклад занять (<https://cutt.ly/5zGHPHK>), перелік вибірових дисциплін (<https://cutt.ly/KxiiBXY>). В Університеті вільний, безоплатний і безпечний доступ до інформаційних ресурсів та репозитарію бібліотеки (<http://library.znu.edu.ua>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Освітня, наукова та інноваційна діяльність в ЗВО здійснюється відповідно до Статуту ЗНУ (<https://cutt.ly/hzGC8bI>). У Положенні про організацію наукової, науково-технічної діяльності в ЗНУ (<https://cutt.ly/3zGV4HW>) ННТД визначаються як невід'ємна складова діяльності Університету. У ЗВО функціонує Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених (<https://cutt.ly/Mxivwex>), членами якого є студенти, які навчаються на ОП (Білоконь Н., Попова В., Ніконова Н.). НПП і здобувачі освіти залучаються до реалізації наукової теми кафедри дошкільної та початкової освіти «Теорія і практика підготовки майбутніх педагогів в умовах сучасної освітньої парадигми» (<https://cutt.ly/4zGiTo>). На кафедрі функціонує наукова проблемна група «Актуальні проблеми початкової освіти» (<https://cutt.ly/8zGoFef>), діяльність якої регламентується Положенням про студентські наукові проблемні групи в ЗНУ (<https://cutt.ly/qzGXwO3>) та обговорюється на засіданнях кафедри (протокол №1 від 28.08.2019 р., <https://cutt.ly/7csx9uB>, протокол №1 від 27.08.2020 р., <https://cutt.ly/4cscv1>). Студенти беруть участь в університетській науково-практичній конференції «Молода наука» із друком тез доповідей (Прокопенко О., Семеренко Е., Карпюк Ю., Білоконь Н., Руденко А.) (<https://cutt.ly/bzG9lPi>). На базі кафедри проводиться Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні проблеми педагогічної освіти: новачі, досвід, перспективи» (<https://cutt.ly/FzG8KUC>). На ОП наявна практика спільних публікацій викладачів і студентів (<https://cutt.ly/4zHqSgj>). Поєднання навчання і досліджень здійснюється завдяки використанню дослідницьких методів навчання, зокрема, у процесі написання повідомлень і доповідей, складання анотацій, редагування текстів, створення портфоліо тощо. У процесі вивчення курсів «Вступ до педагогічної професії» і «Педагогіка» студенти ознайомлюються з особливостями організації наукової діяльності, методами науково-педагогічних досліджень, культурою праці із науковою літературою. Здобувачі освіти впродовж навчання виконують курсові роботи з теорії і методики виховної роботи, з дидактики початкової освіти та з фаху, вимоги до написання яких і орієнтовна тематика розміщені на сайті кафедри (<https://cutt.ly/ozHihRy>). Дослідницькою базою для проведення педагогічного експерименту у рамках написання курсових робіт є заклади освіти, в яких студенти проходять різні види практик. Здобувачі освіти беруть участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, зокрема, Ніконова Н., Прокопенко О., Білоконь Н. (2020), Семеренко Е. і Білоконь Н. (2021) (<https://cutt.ly/yzHw7cZ>), в обласному конкурсі для обдарованої молоді в галузі науки (Білоконь Н.). Студенти брали участь у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з педагогіки (протоколом №1 від 07.02.2020 р., <https://cutt.ly/icsc66V>). Організація і проведення олімпіади регулюється Положенням про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади у ЗНУ (<https://cutt.ly/CzGXcoy>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Оновлення змісту ОК на ОП 013 «Початкова освіта» здійснюється відповідно до змін у законодавстві і нормативно-правових актів, які регламентують підготовку здобувачів. Враховуючи ці зміни на ОП оновлено зміст дисциплін ЗП5, ППОП5, ППС1, ППС3, ППС4, ППС5, ППС6, ППС8, ППС10, ППС12, ППС13, ППС15, ППС16. ЄГ з'ясувала, що зміст ОК оновлюється щорічно відповідно до пропозицій завідувача кафедри, НПП, студентів і роботодавців. Зокрема, пропозиції щодо оновлення ППОП2 надали регіональна тренерка The LEGO Foundation Черевична О.А. і заступник директора з навчально-виховної роботи ЗЗОШ №15 Вороніна Г.В. (протокол №2 від 28.02.2020 р., <https://cutt.ly/ocsbdM7>). Директор ЗЛ «Логос» Рівкін А.Д. в межах реалізації міжнародного проєкту «Афлатот» запропонував внести зміни у ОК ППС3, ППС12, ППС15 (протокол №4 від 15.10.2020 р., <https://cutt.ly/tcsbPr7>). Директор ЗБЛ №99 Солдатенко О.В. висловила пропозицію щодо оновлення ЗП8, керівниця освітніх ініціатив The LEGO Foundation Рома О.Ю. запропонувала оновити зміст ОК ППС4, ППС12, ППС14, ППОП5 (протокол №10 від 13.01.2021 р., <https://cutt.ly/6csb2LL>). Пропозиції щодо оновлення ОК надають здобувачі, зокрема про доповнення змісту ППС6 (протокол №4 від 26.11.2018 р., <https://cutt.ly/qcsndxo>) і ППОП2 (протокол №11 від 26.06.2019 р., <https://cutt.ly/scsn7br>), академічна спільнота (протокол №6 від 4.11.2020 р., <https://cutt.ly/wcsQajV>). НПП оновлюють зміст ОК на основі наукових досягнень і сучасних практик, що було підтверджено ЄГ у процесі зустрічей з фокус-групами. На кафедрі реалізується міжнародний проєкт «Сприяння освіті» в рамках Меморандуму про взаєморозуміння між МОН України і фондом The LEGO Foundation, в межах якого розроблено спецкурс ППОП2 і ППОП6. Професори Сущенко Л.О., Дяченко М.Д. мають значний досвід наукової діяльності, вагомі наукові здобутки, здійснюють консультування, рецензування і опонування дисертацій. Викладачі беруть участь у міжнародних стажуваннях і проєктах, зокрема, Зубцова Ю.Є. (Польща, 2017; Китай, 2019), Сущенко Л.О. (Польща, 2018), Васильченко О.І. (Латвія, 2019), Соловійова Т.Г. (Польща, 2017) Белозуб Л.М. (Польща, 2017; Австрія-Словенія, 2019). НПП своєчасно підвищують рівень професійної кваліфікації, беруть участь у стажуваннях,

конференціях, вебінарах, тренінгах, що зумовлює впровадження отриманого досвіду під час проведення занять, оновлення тематичних блоків окремих ОК і тематики курсових робіт. Обговорення передового досвіду і кращих практик щодо оновлення змісту ОК на ОП здійснюється на міжкафедральних науково-практичних конференціях (протокол №1 від 27.08.2020 р., <https://cutt.ly/ncsWDXA>) та кафедральних навчально-методичних семінарах (протокол №1 від 28.08.2019 р., <https://cutt.ly/5csWkJM>). Разом з тим потребує оновлення список використаних джерел у силабусах ЗПЗ, ППС9. ЕГ з'ясувала, що НПП беруть участь у засіданнях Школи педагогічної майстерності, де обмінюються досвідом викладання, обговорюють інноваційні підходи до організації освітнього процесу в ЗНУ (<https://cutt.ly/BxiVi8j>).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності у ЗВО здійснюється відповідно до Стратегії інтернаціоналізації ЗНУ (<https://cutt.ly/4zKzYpm>). Питання академічної мобільності регламентується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність студентів, аспірантів, докторантів, науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників ЗНУ (<https://cutt.ly/rzKmiJ4>). На сайті Відділу міжнародних зв'язків (<https://cutt.ly/7xpRONi>) розміщено інформацію про співробітництво із зарубіжними закладами освіти, міжнародні проекти, стажування за кордоном, в яких можуть взяти участь НПП та здобувачі. У рамках Меморандуму про взаєморозуміння між МОН України і фондом The LEGO Foundation (Королівство Данія) викладачі беруть участь у реалізації проекту «Сприяння освіті». У межах проекту на ОП впроваджено спецкурс ППОП2 (<https://cutt.ly/XzKUcvQ>), здобувачі беруть участь у Всеукраїнському фестивалі Play Fest (<https://cutt.ly/xzKURdG>). На ОП реалізується міжнародний проект «Афлатот» (Нідерланди), у рамках якого планується оновлення ОК ППС3, ППС12, ППС15 (протокол №4 від 15.10.2020 р., <https://cutt.ly/9csEltn>). Викладачі проходять міжнародні стажування, зокрема, Зубцова Ю.Є., Соловійова Т.Г. «Інтернаціоналізація та міжнародна мобільність в освіті» (Польща, 2017), Зубцова Ю.Є. «Організація навчального процесу, програми підготовки, наукової роботи та використання інноваційних технологій у вищій школі» (Китай, 2019), Сущенко Л.О. «Заклади вищої освіти як середовище формування нового покоління педагогічних працівників» (Польща, 2018), Васильченко О.І. «Нові технології та інновації у вищій освіті. Активне викладання та навчання» (Латвія, 2019). Белозуб Л.М. взяла участь у міжнародних проектах «Мультикультурна комунікація і перспективи інтеграції в Європейський простір вищої освіти» (Польща, 2017), «Навчальний фільм: навчання, яке базується на практиці» (Угорщина-Австрія-Словенія, 2019). Слижук О.А. бере активну участь у проекті «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність», що виконується за підтримки Посольств Великої Британії і США в партнерстві з МОН України та Академією української преси. У ході зустрічі ЕГ проінформовано, що програма ППС21 визнана Радою міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX) такою, що інтегрує інфомедійну грамотність у навчальний процес. Викладачі публікуються у виданнях, які індексуються у наукометричних базах Scopus і WoS, зокрема, Сущенко Л.О., Зубцова Ю.Є., Дяченко М.Д., Железнякова Ю.В., Губа Н.О., Соловійова Т.Г., Лещенко О.Г., Савчук Т.Г., Галіцина Н.В. ЗНУ забезпечує вільний доступ НПП і студентів до міжнародних електронних баз даних Scopus, Web of Science, Wiley, SpringerLink. Все це сприяє ознайомленню здобувачів із світовими науковими здобутками у галузі освіти. Однак відсутня практика участі студентів у програмах міжнародної академічної мобільності. ЗВО працює у напрямі стимулювання здобувачів до участі у програмах академічної мобільності як в межах України, зокрема у Програмі національних обмінів «Плацкард», так і за кордоном.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильними сторонами та позитивними практиками експертна група вважає: 1. Дієва система оновлення змісту освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик із врахуванням діяльнісного та інноваційного підходів до організації освітнього процесу і ключових положень Концепції «Нова українська школа». 2. Залучення і врахування пропозицій роботодавців, здобувачів освіти, представників академічної спільноти в оновленні освітніх компонентів ОП. 3. Ефективна система організації дистанційного і змішаного навчання в СЕЗН Moodle, яка має зручний та оновлений інтерфейс, чітку і зрозумілу навігацію сайту, потужне інформаційне та навчально-методичне наповнення. 4. Розміщення у силабусі розділу «Додаток до силабусу», в якому містяться вказівки щодо організації освітнього процесу, дотримання принципів академічної доброчесності, повторного вивчення дисциплін, врегулювання конфліктних ситуацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група рекомендує: 1. Активізувати процес інформування та залучення здобувачів освіти до участі у програмах академічної мобільності як в межах України, так і за кордоном. 2. Організовувати в межах договорів про співпрацю із ЗВО міжуніверситетські лекторії та інші заходи на ОП за допомогою технологій дистанційного навчання. 3. Оновити список використаних джерел у силабусах окремих освітніх компонентів.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Встановлена відповідність за Критерієм 4. Під час організації освітнього процесу в умовах змішаного і дистанційного навчання використовується широкий спектр інноваційних форм, методів і технологій, які забезпечують досягнення цілей та програмних результатів навчання. Викладання і навчання на ОП враховує студентоцентризований підхід та принципи академічної свободи. Інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку і критеріїв оцінювання навчальних досягнень є зрозумілою і доступною для здобувачів вищої освіти. Наявність у силабусі розділу «Додаток до силабусу», в якому подано інформацію про графік освітнього процесу, дотримання принципів академічної доброчесності, порядок і процедури повторного вивчення дисциплін, врегулювання конфліктних ситуацій тощо. Забезпечення сприятливих умов для поєднання навчання і досліджень у процесі реалізації ОП. Наявна дієва система перегляду та оцінювання змісту освітніх компонентів, їх оновлення відповідно до наукових досягнень і сучасних практик. Врахування пропозицій науково-педагогічних працівників, роботодавців і здобувачів вищої освіти під час оновлення освітніх компонентів. Разом з тим потребує оновлення список літератури у силабусах окремих ОК. Дієва і ефективна система організації дистанційного та змішаного навчання в СЕЗН Moodle. Прозора і чітка система моніторингу якості ОП 013 «Початкова освіта». Однак недостатньою є участь здобувачів освіти у програмах міжнародної академічної мобільності. Рекомендуємо налагодити тісну співпрацю із вітчизняними ЗВО в межах укладених угод, зокрема, залучаючи НПП до проведення занять за допомогою технологій дистанційного навчання.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

На офіційному сайті ЗНУ розміщено нормативні документи, які регулюють прозорість і зрозумілість контрольних заходів для здобувачів. Це, зокрема, Положення про організацію освітнього процесу у ЗНУ (<https://cutt.ly/zxswzoN>), Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ (<https://cutt.ly/HxseuBi>), Положення про екзаменаційну комісію з атестації здобувачів вищої освіти в ЗНУ (<https://cutt.ly/gxseFft>), Положення про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання в ЗНУ (<https://cutt.ly/qxsrcHr>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ЗНУ (<https://cutt.ly/DxsabsE>). У ході проведення акредитаційної експертизи ЕГ з'ясувала, що форми контрольних заходів і критерії оцінювання є зрозумілими для студентів, дозволяють встановити досягнення програмних результатів навчання. У ЗНУ система оцінювання знань здобувачів з кожної навчальної дисципліни включає поточний і підсумковий семестровий контроль знань, оцінювання результатів практик, виконання курсових робіт, здійснення підсумкової атестації. Поточний контроль навчальних досягнень студентів в межах ОК здійснюється у формі опитування, тестування, складання анотацій, написання повідомлень і доповідей, аналізу ситуацій та розв'язання задач, самооцінювання тощо. НПП, виходячи із урахування специфіки змісту навчальних дисциплін, мають свободу у виборі форм і методів контролю. З метою здійснення контролю за результатами навчальної роботи студентів і підведення поточних підсумків їх роботи з кожного курсу двічі на семестр здійснюється деканський контроль, який фіксується у журналі. Підсумковий контроль є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів і здійснюється у вигляді екзамену, диференційованого заліку, заліку в терміни, передбачені графіком освітнього процесу, який розміщено на сайті навчального відділу (<https://cutt.ly/PxsCs18>) та на сайті факультету (<https://cutt.ly/Qxsvh6t>). Задля перевірки якості освітнього процесу і контролю стійкості залишкових знань, умінь та навичок здобувачів щосеместрово у формі комплексного тестування в СЕЗН Moodle проводиться ректорський контроль. НПП інформують студентів про форми контролю, процедуру і критерії оцінювання навчальних досягнень на першому занятті. Інформація про контрольні заходи міститься у силабусах навчальних дисциплін, які розміщено в Moodle і на сайті факультету (<https://cutt.ly/OxsQUsH>). З метою виявлення якості та об'єктивності оцінювання навчальних досягнень здобувачів Відділ моніторингу якості освіти і ліцензування ЗНУ (<https://cutt.ly/mxsEnR8>) проводить щорічні соціологічні анонімні опитування. Результати опитування студентів обговорюються на засіданні Вченої ради ЗНУ, кафедри (протокол №10 від 13.01.2021 р., <https://cutt.ly/AcsYeEr>), регулярно оприлюднюються на офіційному веб-сайті університету (<https://cutt.ly/FxsEFB2>).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 013 «Початкова освіта» на час акредитаційної експертизи відсутній. У ЗВО порядок створення, організацію і роботу Екзаменаційної комісії з атестації студентів регламентує Положення про Екзаменаційну комісію з атестації здобувачів вищої освіти у ЗНУ (<https://cutt.ly/KxaAtMU>). Атестація студентів зі спеціальності 013 «Початкова освіта» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти здійснюється у формі кваліфікаційного екзамену. Програма атестаційного екзамену розміщена на сайті кафедри дошкільної та початкової освіти (<https://cutt.ly/txaPXnK>). Кваліфікаційний екзамен має комплексний характер і передбачає виявлення глибини засвоєння здобувачами освіти професійно-орієнтованих знань і умінь з методик викладання в початкових класах, здатності розв'язувати типові професійні завдання в галузі початкової освіти, творчо використовувати набуті знання в умовах практичної діяльності. Атестація здійснюється в усній формі, що сприяє встановленню досягнення здобувачами освіти програмних результатів навчання. Білети до кваліфікаційного екзамену містять три питання з основних розділів педагогіки та фахових методик – педагогіки, методики викладання математичної галузі, методики викладання мовно-літературної галузі та методики викладання природничої галузі в початковій школі. Перелік професійно-орієнтованих дисциплін та їх кількість, з яких формується програма атестаційного екзамену, визначається Положенням про Екзаменаційну комісію з атестації здобувачів вищої освіти у ЗНУ (п.1.5.) (<https://cutt.ly/KxaAtMU>) і не повинна перевищувати чотирьох – за рівнем бакалавра. Оцінка виставляється за національною та європейською шкалами за такою системою: «А» 90-100 (відмінно), «В» 85-89 (дуже добре), «С» 75-84 (добре), «D» 70-74 (задовільно), «Е» 60-69 (достатньо) «F/FX» 1-34/35-59 (незадовільно). У ході зустрічей з фокус-групами ЕГ з'ясовано, що до проведення атестації здобувачів вищої освіти за спеціальністю 013 «Початкова освіта» залучаються роботодавці, зокрема, директор Балабинського навчально-виховного комплексу «Школа І-ІІІ ступенів-гімназія «Престиж»» Запорізького району Запорізької області Вінніченко Ж.В.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На офіційному веб-сайті ЗНУ у вільному доступі розміщено нормативні документи, які визначають правила проведення контрольних заходів та урегульовують порядок оскарження їх результатів (<https://cutt.ly/jxsCRLp>). ЕГ встановлено, що в закладі розроблено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, які забезпечують досягнення програмних результатів навчання. У ЗВО об'єктивність та неупередженість екзаменаторів забезпечується чіткими правилами і процедурами оцінювання, а також проведенням анонімного опитування здобувачів освіти в СЕЗН Moodle після вивчення кожного курсу, а також анкетування щодо якості викладання дисциплін (<https://cutt.ly/XzAHlqc>), яке проводиться Відділом моніторингу якості освіти і ліцензування (<https://cutt.ly/yxsGQ8j>). Згідно Положення про організацію освітнього процесу у ЗНУ в разі виникнення ситуації необ'єктивності екзаменатора студент може оскаржити процедуру і результати проведення контрольних заходів, написавши апеляцію, яку розглядає апеляційна комісія (п.3.6.8.) (<https://cutt.ly/zxswzON>). Процедуру розгляду апеляцій регулюють Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ (п.1.9.) (<https://cutt.ly/HxseuBi>), Положення про екзаменаційну комісію з атестації здобувачів вищої освіти в ЗНУ (пп.6.1.-6.5.) (<https://cutt.ly/9xseFft>). Втім, у ході онлайн зустрічі здобувачі освіти не змогли чітко визначити процедуру оскарження результатів оцінювання та врегулювання конфлікту інтересів. Порядок повторного проходження контрольних заходів визначено у Положенні про організацію освітнього процесу у ЗНУ (п.3.6.5.-3.6.6.) (<https://cutt.ly/zxswzON>), Положенні про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ (п.2.7., пп.4.1.-4.5.) (<https://cutt.ly/HxseuBi>), Положенні про екзаменаційну комісію з атестації здобувачів вищої освіти в ЗНУ (п.3.3.) (<https://cutt.ly/9xseFft>), Положенні про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання (<https://cutt.ly/LxsZTzt>). Відповідно до Кодексу академічної доброчесності ЗНУ повторне проходження оцінювання студентів здійснюється і в разі порушення норм академічної доброчесності (п.5.2.2., п.5.2.4.) (<https://cutt.ly/yxsX67o>). Під час зустрічі з'ясовано, що не всі студенти ознайомлені із процедурою повторного проходження контрольних заходів. У ЗНУ функціонує система зворотного зв'язку між здобувачами освіти і адміністрацією закладу, зокрема, наявна «Скринька довіри» і «Телефон гарячої лінії». У ході зустрічей ЕГ з'ясовано, що ректор ЗНУ щомісяця проводить зустрічі з представниками органів студентського самоврядування, декан факультету – зі студрадою. У силабусах навчальних дисциплін («Додаток до силабусу ЗНУ 2020-2021») розміщено інформацію про академічну доброчесність, повторне вивчення дисциплін і відрахування, вирішення конфліктів, запобігання корупції (<https://cutt.ly/OxsQUsH>).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що регулюються Кодексом академічної доброчесності ЗНУ (<https://cutt.ly/yxsX67o>), Положенням про порядок запобігання та виявлення академічного плагиату в кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти ЗНУ (<https://cutt.ly/MxdqjRU>). На сайті ЗНУ є рубрика «Академічна доброчесність», що містить посилання на нормативні акти МОН та локальні документи університету з цього питання (<https://cutt.ly/TxdqMoA>). ЗНУ є

партнером Проєкту сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP) (<https://cutt.ly/qxdabUY>, <https://cutt.ly/SxdsZnB>), учасником проєкту «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» – «Academic IQ». ЗВО підписано договір з компанією «Unicheck» для перевірки дисертаційних досліджень, наукових статей і кваліфікаційних робіт здобувачів освіти на наявність текстових запозичень (<https://cutt.ly/Exdexp9>, <https://cutt.ly/exds31p>). Технологічними рішеннями щодо протидії порушення академічної доброчесності є також різноманітні програми, перелік яких розміщено на сайті наукової бібліотеки (<https://cutt.ly/sxdeD9b>). У ЗВО наявна практика укладання Декларації академічної доброчесності здобувача ступеня вищої освіти ЗНУ (<https://cutt.ly/zxs7GDV>), однак це стосується лише студентів магістратури. Задля реалізації системи забезпечення якості вищої освіти і впровадження принципів академічної доброчесності у ЗНУ проводяться заняття для студентів 1 курсу з академічної доброчесності та академічного письма (<https://cutt.ly/SxduXoc>, <https://cutt.ly/uxduBDH>). Інформацію про академічну доброчесність вміщено і у силабуси навчальних дисциплін у розділ «Додаток до силабусу ЗНУ 2020-2021» (<https://cutt.ly/OxsQUsH>). У ЗВО проводиться анонімне опитування здобувачів вищої освіти з питань академічної доброчесності (<https://cutt.ly/ExdigeI>) та НПП задля оцінки проведених заходів з дотримання академічної доброчесності (<https://cutt.ly/VxdoomR>). З метою розгляду недотримання учасниками освітнього процесу положень Кодексу академічної доброчесності функціонує Рада з академічної доброчесності, персональний склад якої затверджується щорічно на засіданні Вченої ради ЗНУ. За порушення академічної доброчесності НПП і здобувачі можуть бути притягнуті до різних форм моральної, дисциплінарної і адміністративної відповідальності (пп.5.1.-5.3.) (<https://cutt.ly/yxsX67o>). У ЗНУ проводяться різноманітні заходи з поширення академічної доброчесності, зокрема, тренінг із удосконалення навичок англomовного академічного письма і академічної доброчесності (<https://cutt.ly/4xdauHR>), семінар «PROдоброчесність: інструменти впровадження в діяльність закладу вищої освіти» (<https://cutt.ly/zxda3LJ>), презентація проєкту формування академічної доброчесності в школі SAISS (<https://cutt.ly/VxddRfK>). У ході зустрічей із фокус-групами з'ясовано, що учасники освітнього процесу обізнані з політикою, стандартами і процедурами академічної доброчесності, яких дотримуються під час реалізації ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильними сторонами та позитивними практиками експертна група вважає: 1. Ретельно розроблена нормативно-правова база, яка регулює проведення контрольних заходів, здійснення процедур запобігання і врегулювання конфлікту інтересів, оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження. 2. Залучення роботодавців до проведення підсумкової атестації здобувачів вищої освіти. 3. Наявна постійна і дієва практика популяризації академічної доброчесності серед студентів і науково-педагогічних працівників.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група рекомендує: 1. Розробити і запровадити процедуру підписання «Декларації академічної доброчесності» для науково-педагогічних працівників та студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. 2. Посилити інформування здобувачів освіти щодо процедур запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Наявна відповідність Критерію 5. Форми контрольних заходів і критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти є чіткими і зрозумілими, дають змогу встановити досягнення програмних результатів навчання в межах освітніх компонентів. Форма атестації дозволяє визначити рівень сформованості професійної компетентності випускників спеціальності 013 «Початкова освіта». На ОП залучено роботодавців до проведення підсумкової атестації здобувачів освіти. Інформація про процедури і правила проведення контрольних заходів є доступною для всіх учасників освітнього процесу, оприлюднюється заздалегідь. Контрольні заходи дозволяють об'єктивно оцінювати результати навчальної діяльності студентів. Наявна практика опитування здобувачів вищої освіти щодо якості викладання навчальних дисциплін, інформування про критерії оцінювання та форми контрольних заходів. У ЗВО наявні чіткі процедури проведення і порядок оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження, запобігання і врегулювання конфлікту інтересів. Однак рекомендуємо підвищити інформування здобувачів освіти щодо процедур запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження, зокрема, із залученням представників студентського самоврядування. Зрозумілою для учасників освітнього процесу є політика і процедури дотримання академічної доброчесності. ЗНУ забезпечує популяризацію академічної доброчесності, наявне технологічне рішення

щодо перевірки наукових робіт на унікальність. Наявна практика підписання «Декларації академічної доброчесності» лише студентами магістратури. Відтак рекомендуємо розробити і запровадити процедуру підписання «Декларації академічної доброчесності» НПП і здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Здійснивши аналіз академічної та професійної кваліфікації НПП, які реалізують ОП, ЕГ констатує їх відповідність цілям та програмним результатам навчання в межах тих освітніх компонентів, які вони забезпечують. На випусковій кафедрі дошкільної та початкової освіти, яка розпочала свою діяльність 01.02.2020 р., викладання на ОП реалізують доктори педагогічних наук, професори Сущенко Л.О., Дяченко М.Д. (сумісник), кандидати педагогічних наук, доценти Зубцова Ю.Є., Курінна А.Ф., Скірко Г.З., Андрющенко О.О., Шульга Л.М. (сумісник). Усі викладачі мають значний досвід практичної діяльності в закладах освіти, зокрема, Сущенко Л.О. – вчитель початкових класів, вихователь ГПД ЗНВК «Мрія» ім.М.О.Поради (2000-2009), Зубцова Ю.Є. – вчитель початкових класів ЗНВК №63 (1999-2014), Андрющенко О.О. – вчитель початкових класів ЗСШ№98 (1987-1997), ПШ ЗІЕІТ (1997-1999), ЗЛ «Логос» (1999-2001), ЗКЛ (2001-2016), Скірко Г.З. – директор ЗНВК «Мрія» ім.М.О.Поради (1983-2018), Курінна А.Ф. – заступник директора з виховної роботи ЗБЛ №99 (2002-2009), Дяченко М.Д. – вчитель початкових класів (1992-1995), заступник директора з навчально-виховної роботи Великобілозерської ЗОШ №2 (1995-2000, 2002-2006), Шульга Л.М. – вчитель образотворчого мистецтва в початковій школі, заступник директора з методичної роботи ЗНВК «Основа» (2000-2017). Гарант ОП Зубцова Ю.Є. є експертом Державної служби якості освіти з оцінювання професійних компетентностей учасників сертифікації, Андрющенко О.О. – тренер для підвищення кваліфікації педагогічних працівників відповідно до Концепції НУШ, які здійснюють підготовку регіональних тренерів та педагогічних працівників щодо навчання учнів перших класів у 2018/2019 і 2019/2020 н.р., тренер для підготовки тренерів-педагогів з підвищення кваліфікації педагогічних працівників відповідно до Концепції НУШ, Курінна А.Ф. – керівник дослідно-експериментальної роботи Всеукраїнського рівня на базі ЗБЛ №99 на тему: «Школа особистісного зростання: від творчої самореалізації до особистісного становлення». У процесі онлайн зустрічі з НПП завідувач кафедри Сущенко Л.О. відзначила, що наступного року планується збільшення штату викладацького складу, зокрема, до викладання на ОП будуть залучені Турбар Т.В., Мельник О.М., Ходаковська А.В. До реалізації ОП залучені НПП з інших кафедр Університету, а саме: доктори наук, професори – Галіцина Н.В., Горбань Г.О., кандидати наук, доценти – Білозуб Л.М., Гончаренко Ю.В., Железнякова Ю.В., Козич І.В., Губа Н.О., Соха Н.В., Соловйова Т.Г., Лещенко О.Г., Слижук О.А., Чиженок Т.М., Савчук Т.Г., Стасик М.В., Ніколаєва Н.М., Васильченко О.І., Дорошенко В.В., старші викладачі – Горбуля В.О., Циммерман Г.А., викладач Авраменко У.В. ЕГ з'ясувала, що науково-педагогічні працівники мають відповідну базову освіту, досвід практичної діяльності, наукові публікації і підвищення кваліфікації, що підтверджують відповідність їх академічної та професійної кваліфікації тим освітнім компонентам, які вони забезпечують.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

У ЗНУ процедури конкурсного добору НПП є прозорими і чіткими, враховують професіоналізм викладачів та спроможність забезпечити якісне викладання на ОП. Конкурсний добір НПП здійснюється відповідно до Положення про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладення з ними трудових договорів (контрактів) ЗНУ (<https://cutt.ly/exfAEQn>). Оголошення про конкурс на вакантну посаду публікується у Обласній академічній газеті «Запорізький університет» (<https://cutt.ly/XxfSiEL>) та розміщується на офіційному сайті Університету (<https://cutt.ly/oxfDiUc>). Згідно Положення на посади науково-педагогічних працівників обираються особи, які мають вищу освіту, науковий ступінь та/або вчене звання, стаж наукової, науково-педагогічної роботи та/або досвід практичної діяльності, а також випускники магістратури, аспірантури, докторантури, які відповідають затвердженим кваліфікаційним вимогам на ці посади. Для проведення конкурсного відбору кандидатів на заміщення вакантних посад НПП наказом ректора ЗНУ створюється Конкурсна комісія, до складу якої входять: проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з наукової роботи, проректор з науково-педагогічної роботи та технічної освіти, голова первинної профспілкової організації, начальник юридичного відділу, начальник відділу кадрів, голова студентської ради університету. До роботи Конкурсної комісії обов'язково залучаються декан факультету та завідувач кафедри. У процесі проведення акредитаційної експертизи ЕГ з'ясувала, що для оцінки професійного рівня претендент повинен провести відкриту лекцію, практичне або семінарське заняття з обов'язковим публічним оголошенням. У процесі обрання на посаду за конкурсом береться до уваги професійна та академічна кваліфікація претендента, підвищення кваліфікації (стажування) як в межах країни, так і за кордоном, наявність публікацій у фахових виданнях України та зарубіжних країн, у тому числі включених до міжнародних наукометричних баз даних Scopus або Web of Science, участь у програмах академічної мобільності і грантових проектах, підвищення рівня володіння іноземною мовою відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Під час організації та проведення процедури конкурсного відбору на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників, Конкурсною комісією враховуються результати рейтингового оцінювання НПП та рекомендації Моніторингової комісії, яка здійснює поточний і моніторинговий контроль за дотриманням умов

виконання контракту. Конкурсний відбір проводиться на засадах відкритості, гласності, законності, об'єктивності і неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад науково-педагогічних працівників. У ході зустрічей із фокус-групами ЕГ підтвердила наявність прозорих і дієвих процедур конкурсного добору викладачів, які дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму НПП для успішної реалізації ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЕГ з'ясувала, що ЗНУ тісно співпрацює із роботодавцями, які активно залучаються до організації та реалізації освітнього процесу на ОП 013 «Початкова освіта». Про це свідчать, зокрема, договори про співпрацю між роботодавцями та ЗНУ, які регламентують створення умов для навчальної мобільності студентів, спільне використання наукових розробок та рекомендацій для втілення їх в практичну діяльність, проведення спільних наукових семінарів, науково-практичних конференцій, круглих столів, майстер-класів, тренінгів тощо. Такі договори укладено із Запорізьким ліцеєм «Логос», Запорізьким ліцеєм №99, Запорізькою гімназією «Контакт», Запорізьким НВК №19, Запорізьким НВК «Запорізька Січ», Запорізькою єврейською гімназією «ОРТ-Алеф» (<https://cutt.ly/dxgiuV3>). Співпраця із роботодавцями здійснюється під час проходження здобувачами навчальної та виробничої практик. На ОП укладено договори про проведення практики студентів ЗВО із такими ЗЗСО: Запорізький ліцей №99, Запорізький ліцей «Логос», ТОВ ДОК «Енергодар» ДЗОтаВ «Лазурна райдуга», Запорізька гімназія «Контакт», Запорізький колегіум №98, Запорізька ЗОШ I-III ступенів №103, Запорізька ЗОШ I-III ступенів №15, Запорізький НВК №19, Запорізький НВК «Запорізька Січ», Запорізька єврейська гімназія «ОРТ-Алеф», Запорізький академічний ліцей (<https://cutt.ly/Nxgq64d>). Під час проведення акредитаційної експертизи ЕГ з'ясовано, що роботодавці вносять пропозиції щодо удосконалення освітнього процесу, оновлення змісту ОК і ОП, що зафіксовано у протоколах засідання кафедри (протокол №10 від 29.05.2019 р., <https://cutt.ly/JcsImud>, протокол №2 від 28.02.2020 р., <https://cutt.ly/DcsIX1B>, протокол №4 від 15.10.2020 р., <https://cutt.ly/7csOyiv>, протокол №8 від 11.12.2020 р. <https://cutt.ly/McsArFr>, протокол №10 від 13.01.2021 р., <https://cutt.ly/ScsAEZ3>). Роботодавці беруть активну участь у семінарах, профорієнтаційних заходах, круглих столах, що відбуваються як на базі ЗНУ, так і в установах роботодавців (<https://cutt.ly/oxgvl5Q>, <https://cutt.ly/UxgvN24>, <https://cutt.ly/txgbmng>, <https://cutt.ly/qxgnIQU>), залучаються до організації і проведення практик, сприяють працевлаштуванню здобувачів освіти. Цю інформацію підтверджено у процесі зустрічі із роботодавцями, на якій були присутні: доцент кафедри початкової освіти КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Мельник О.М., керівниця освітніх ініціатив The LEGO Foundation Рома О.Ю., регіональна тренерка The LEGO Foundation Черевична О.А., директор Запорізького ліцею №99 Солдатенко О.В., начальник територіального відділу освіти і науки Єременко Л.В., директор Балабинського НВК «Школа I-III ступенів – гімназія «Престиж» Вінніченко Ж.В., заступник директора з навчально-виховної роботи Запорізької ЗОШ №15 Вороніна Г.В. На сайті Відділу моніторингу якості освіти і ліцензування розміщено результати опитування щодо оцінки якості ОП роботодавцями (<https://cutt.ly/6xgx6QT>).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

У ході проведення акредитаційної експертизи ЕГ встановила, що ЗНУ залучає до організації освітнього процесу на ОП 013 «Початкова освіта» професіоналів-практиків, експертів в галузі освіти, представників роботодавців. Зокрема, задля залучення до аудиторних занять в межах окремих ОК були запрошені Дяченко М.Д. – доктор педагогічних наук, професор кафедри освіти та управління навчальним закладом Класичного приватного університету, Шульга Л.М. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти», Рома О.Ю. – керівниця освітніх проєктів «Сприяння освіті» The LEGO Foundation в Україні і Черевична О.А. – регіональна координаторка The LEGO Foundation. Консультування та керівництво курсовими роботами здійснює Корольова Л.М. – заступник директора з навчально-виховної роботи, вчитель початкових класів Запорізького класичного ліцею, кандидат педагогічних наук. До роботи Експертної комісії на ОП 013 «Початкова освіта» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти залучена Вінніченко Ж.В. – директор Балабинського навчально-виховного комплексу «Школа I-III ступенів-гімназія «Престиж»» Запорізького району Запорізької області. Під час зустрічі роботодавці Мельник О.М., Рома О.Ю., Черевична О.А., Солдатенко О.В., Єременко Л.В., Вінніченко Ж.В., Вороніна Г.В. підтвердили свою активну участь в організації освітнього процесу, зокрема у процесі практичної підготовки студентів як керівники від баз практики. ЕГ з'ясувала, що професіонали-практики і роботодавці залучені до рецензування ОП, розроблення і удосконалення змісту ОК та ОП, беруть участь у конференціях, круглих столах, семінарах та інших профорієнтаційних і навчально-методичних заходах, спрямованих на обмін думками і кращими практиками щодо удосконалення і покращення освітнього процесу на ОП 013 «Початкова освіта». Інформація про такі заходи розміщується на офіційному сайті ЗНУ (<https://cutt.ly/DxgHri1>) та на сайті факультету соціальної педагогіки та психології (<https://cutt.ly/fxgHdsK>).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЕГ з'ясувала, що ЗНУ сприяє професійному розвитку НПП через власні програми та у співпраці з іншими організаціями. Система професійного розвитку викладачів регулюється Положенням про підвищення кваліфікації

та стажування науково-педагогічних працівників ЗНУ (<https://cutt.ly/sxhYIqf>). Перелік договорів про співробітництво між ЗНУ та вітчизняними і зарубіжними ЗВО розміщено на сайті Університету (<https://cutt.ly/qxhUpx9>). Під час зустрічі Гарант ОП Зубцова Ю.Є. зазначила, що саме в рамках угоди про співпрацю між ЗНУ і Аньхойським педагогічним університетом (м.Китай) брала участь у стажуванні, яке частково було профінансовано закладом освіти. У процесі здійснення акредитаційної експертизи ЕГ пересвідчилась, що викладачі підвищують кваліфікацію як в ЗВО України, так і за кордоном, беруть участь у вітчизняних і міжнародних наукових конференціях, тренінгах, семінарах, майстер-класах тощо (<https://cutt.ly/vxhIkCt>). У ЗНУ функціонує Школа педагогічної майстерності, навчання в якій є формою підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників університету. На офіційному сайті ЗВО розміщено Положення про Школу педагогічної майстерності ЗНУ (<https://cutt.ly/7xhS7ay>), Концепція діяльності Школи (<https://cutt.ly/wxhDlrz>), робоча програма і розклад занять (<https://cutt.ly/qxhD3LT>). У ході зустрічі з НПП з'ясовано, що викладачі, які залучені до реалізації ОП 013 «Початкова освіта», беруть участь у заходах, організованих в рамках діяльності Школи педагогічної майстерності, зокрема, Соловйова Т.Г. пройшла курс «Психолого-педагогічні засади викладацької майстерності у вищій школі». Для науково-педагогічних працівників ЗНУ з 15.02.2021 р. по 30.06.2021 р. проводиться курс підвищення кваліфікації за темою «Психолого-педагогічні та методичні передумови викладацької майстерності у вищій школі» (6 кредитів) у формі очно-дистанційного навчання (<https://cutt.ly/dxhDFxU>). Участь у цьому курсі беруть викладачі Авраменко У.В., Соха Н.В. У ЗНУ функціонують освітні центри (<https://cutt.ly/txhJPwQ>), які забезпечують професійний розвиток НПП, зокрема Центр інтенсивного вивчення іноземних мов (<https://cutt.ly/xxhLB4h>), Центр німецької мови (<https://cutt.ly/exhL9ut>), Французький лінгвістичний центр (<https://cutt.ly/RxhLLyZ>), Школа Конфуція (вивчення китайської мови) (<https://cutt.ly/mxhXvLY>), Центр гендерної освіти (<https://cutt.ly/WxhZuWD>), Центр післядипломної освіти (<https://cutt.ly/gxhL6d5>). ЕГ з'ясувала, що викладачі ОП беруть участь у заняттях, які проводяться Центром інтенсивного вивчення іноземних мов (Слижук О.А., Білозуб Л.М., Зубцова Ю.Є.). Професійному розвитку НПП сприяє безкоштовний доступ до наукометричних баз даних Scopus і Web of Science. У ході зустрічей ЕГ пересвідчилась, що питання підвищення публікаційної активності викладачів у міжнародних виданнях, зокрема Scopus і WoS, участь у програмах академічної мобільності є одним із перспективних завдань кафедри (протокол №2 від 28.02.2020 р., <https://cutt.ly/icsSlev>).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ЕГ встановила, що в ЗВО наявна дієва система підтримки і стимулювання професійного розвитку науково-педагогічних працівників. У ході зустрічі з керівником та менеджментом ЗВО, на якій були присутні ректор ЗНУ Фролов М.О., перший проректор Бондар О.Г., проректор з науково-педагогічної роботи Каганов Ю.О., декан факультету соціальної педагогіки та психології Пономаренко О.В., Гарант ОП Зубцова Ю.Є. окреслено перспективні напрями діяльності ЗНУ, зокрема щодо створення комфортних умов для професійного розвитку і вдосконалення педагогічної майстерності викладачів, наголошено на дієвій системі стимулювання НПП за значні досягнення у професійній і науковій діяльності, зрозумілій та відкритій процедурі рейтингування НПП. Стимулювання розвитку викладацької майстерності здійснюється відповідно до Колективного договору між адміністрацією і первинною профспілковою організацією ЗНУ на 2017-2022 рр. (<https://cutt.ly/KxhwvYc>). У змінах та доповненнях до Колективного договору визначено винагороди за захист докторської дисертації, публікацію статей у виданнях, включених до наукометричних баз даних Scopus і WoS, друк монографій в закордонних виданнях, а також надбавки НПП, які є головними редакторами періодичних видань Університету, включених до категорії «А» і «Б» (<https://cutt.ly/4xhyBa5>). Окрім матеріального заохочення використовується і моральне стимулювання викладачів, зокрема, подяками ректора та почесною грамотою нагороджені викладачі кафедри дошкільної та початкової освіти Сущенко Л.О. і Зубцова Ю.Є. У ЗНУ діє чітка система рейтингування НПП відповідно до розроблених Критеріїв рейтингового оцінювання науково-педагогічних працівників ЗНУ (<https://cutt.ly/IxhiCdV>). З метою систематизації наукових результатів та моніторингу публікаційної активності НПП у ЗВО створено Електронну систему наукових публікацій (СИНАП) (<https://cutt.ly/kxhQB2e>, <https://cutt.ly/XxhQ5AG>). Під час рейтингового оцінювання науково-педагогічних працівників їхня публікаційна активність завантажується автоматично із системи СИНАП. У ході зустрічей ЕГ з'ясовано, що Критерії рейтингового оцінювання оновлюються і доповнюються із врахуванням пропозицій викладачів. Результати рейтингування науково-педагогічних працівників знаходяться у вільному доступі на сайті Університету (<https://cutt.ly/VxhskPF>). Під час проведення акредитаційної експертизи ЕГ проаналізовано місце викладачів, які забезпечують ОП, в загальному рейтингу ЗВО. Зокрема, у 2019 р. в першу двадцятку увійшли доценти Слижук О.А., Білозуб Л.М. (<https://cutt.ly/bxhfpQv>) старший викладач Циммерман Г.А. (<https://cutt.ly/Vxh1yPX>). Під час зустрічей ЕГ розкрито процедури стимулювання і рейтингування науково-педагогічних працівників, окреслено перспективні шляхи підвищення професійної майстерності викладачів, які викладають на ОП, зокрема, друк статей у виданнях, що входять до наукометричних баз даних Scopus і Web of Science, участь у програмах академічної мобільності, міжнародних стажуваннях тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильними сторонами та позитивними практиками експертна група вважає: 1. Конструктивна і тісна співпраця із роботодавцями щодо покращення ОП і ОК, залучення їх до організації освітнього процесу та оцінювання програмних результатів навчання. 2. Дієва система стимулювання науково-педагогічних працівників задля підвищення їх професійної майстерності. 3. Наявність внутрішньоуніверситетської програми професійного розвитку викладачів Школи педагогічної майстерності. 4. Створення та функціонування освітніх центрів ЗНУ (Центр

інтенсивного вивчення іноземних мов, Центр німецької мови (партнер Гете інституту), Французький лінгвістичний центр, Центр гендерної освіти, Школа Конфуція (вивчення китайської мови), Центр післядипломної освіти). 5. Наявність системи наукових публікацій (СИНАП), яка створена задля систематизації наукових результатів ЗНУ та моніторингу публікаційної активності науково-педагогічних працівників.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група рекомендує: 1. Активізувати участь науково-педагогічних працівників у грантових проєктах та програмах академічної мобільності. 2. Підвищити публікаційну активність викладачів у журналах, які індексуються в наукометричних базах даних Scopus і Web of Science. 3. Оприлюднити на сайті договори про співпрацю між ЗНУ та роботодавцями, а також договори про проведення практики студентів ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Наявна відповідність Критерію 6. Академічна та/або професійна кваліфікація НПП, які викладають на ОП, забезпечує досягнення цілей і програмних результатів навчання. Тісна співпраця із роботодавцями щодо покращення ОП і ОК, залучення їх до організації освітнього процесу та оцінювання програмних результатів навчання. Чіткі, прозорі і зрозумілі процедури конкурсного добору викладачів, які враховують професіоналізм НПП та їх здатність забезпечити викладання на ОП. Наявна внутрішньоуніверситетська програма професійного розвитку викладачів Школа педагогічної майстерності, а також розгалужена система освітніх центрів ЗНУ. Функціонування системи наукових публікацій (СИНАП), що забезпечує моніторинг публікаційної активності науково-педагогічних працівників та систематизацію наукових результатів ЗНУ. Дієва система стимулювання професійного розвитку викладачів, удосконалення їх педагогічної майстерності. Водночас, рекомендуємо активізувати участь науково-педагогічних працівників у програмах міжнародної академічної мобільності та грантових проєктах, підвищити публікаційну активність викладачів у журналах, що входять до наукометричних баз даних Scopus і Web of Science. На сайті ЗВО доцільно оприлюднити договори про співпрацю між ЗНУ і роботодавцями, а також договори про проведення практики здобувачів освіти.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Формування ресурсів та врегулювання джерел надходження коштів у ЗНУ здійснюється відповідно до Статуту ЗНУ (<https://cutt.ly/nxxoaZ3>). Під час огляду МТБ було встановлено, що ресурси забезпечують реалізацію ОП та сприяють досягненню встановлених цілей навчання. Приміщення, у яких здійснюється освітній процес, знаходяться у належному стані, аудиторії оснащені мультимедійними дошками та проекторами. У 2019 р. завдяки спільному проєкту МОН та The LEGO Foundation було створено навчальну лабораторію дошкільної та початкової освіти, за словами роботодавців – один із перших в регіоні освітніх середовищ НУШ (<https://cutt.ly/xxSNrRB>) (ауд.207). Лабораторія обладнана комплектами Lego System, мобільними меблями, наочними і методичними матеріалами сучасного візрця. У лабораторії проводяться практичні і лекційні заняття, зокрема із методик навчання, дидактики початкової освіти, теорії і методики виховної роботи, вступу до педагогічної професії, здійснюється впровадження спецкурсу «Навчання через гру» і курсу «Діяльнісний підхід у початковій школі», про що було засвідчено Гарантом ОП і здобувачами освіти. Спільно із німецькими колегами в рамках проєкту «Вчимося та працюємо разом» було оснащено навчальну лабораторію спеціальної освіти та психологічного консультування (<https://cutt.ly/accbDWv>). Згідно з договором про співробітництво між ЗНУ, Запорізькою обласною громадською організацією «Флоренс» і Дитячим інтегративним комплексом «Kinderförderwerk Magdeburg e.V.» (Німеччина), у навчальній лабораторії відбуваються заняття за проєктом «Кенгурятко» (<https://cutt.ly/uxioO5B>). У лабораторії здобувачі спостерігають за діяльністю логопеда, психолога, соціального педагога, відпрацьовують практичні навички (ауд.101) (<https://cutt.ly/ixiy17W>). Учасники освітнього процесу користуються послугами наукової бібліотеки ЗНУ (<http://library.znu.edu.ua/>), яка нараховує близько 100 тис. примірників друкованих та електронних видань, оснащена комп'ютерами із доступом до Електронного каталогу та мережі інтернет, має доступ до архівів і баз даних бібліотеки Scopus, Web of Science, Wiley, SpringerLink. Фонди бібліотеки систематично поповнюються новинками періодичних видань методичного спрямування (<https://cutt.ly/WxxoRFH>), англomовною літературою. У приміщеннях бібліотеки є безкоштовний доступ до мережі Wi-Fi та оснащені робочі місця для самопідготовки. Наявна можливість доступу до послуг бібліотеки шляхом сканування студентського квитка або електронного

додатку «Дія» (<https://cutt.ly/oxTaXuy>). У навчальних корпусах розташовані буфети, окремо функціонує їдальня (Комбінат громадського харчування). На другому поверсі облаштовується коворкінг для студентів та викладачів ЗНУ. Загалом навчальні приміщення, у яких здійснюється освітній процес за даною ОП мають належне технічне та меблеве укомплектування, ремонт, нові вікна та двері в аудиторіях. Огляд матеріально-технічної бази здійснено в режимі онлайн (відеоролик https://www.youtube.com/watch?v=Oddfzk6_MZA).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час акредитаційної експертизи ЕГ встановила, що ЗНУ забезпечує безкоштовний доступ до ресурсів та інфраструктури, необхідних для навчання та наукової діяльності викладачів та здобувачів вищої освіти. Бібліотека пропонує безкоштовні послуги видачі документів та наукової літератури, замовлення видань на сайті бібліотеки, доступ до мережі Інтернет та архівів. В умовах дистанційного та змішаного навчання функціонує послуга електронної доставки сканованих документів та видань. На сайті університету розміщено Електронний каталог ЗНУ (<https://cutt.ly/7xijSdq>), який надає змогу у дистанційному режимі перевірити наявність друкованих чи електронних журналів, видань, статей та праць. Здобувачі ОП мають доступ до новинок періодичної літератури з науково-педагогічної тематики, зокрема: «Особлива дитина: навчання і виховання», «Учитель початкової школи», «Інформаційні технології і засоби навчання», «Наука та інновації», які в достатній кількості наявні у фондах бібліотеки. Періодичні видання з тематики НУШ знаходяться у навчальній лабораторії дошкільної та початкової освіти. На базі наукової бібліотеки в рамках Договору про співпрацю з компанією «Unicheck Україна» здійснюється перевірка наукових робіт на антиплагіат. На сайті ЗНУ у вкладці «Перевірка на плагіат» пропонується перелік посилань на безкоштовні програми для перевірки на плагіат (<https://cutt.ly/uxAc3gT>). На базі бібліотеки регулярно відбуваються заходи щодо інформування студентів про діяльність бібліотеки (<https://cutt.ly/OxnfNtj>), вебінари для науково-педагогічних працівників та здобувачів освіти щодо можливостей використання інформаційних ресурсів та баз даних (<https://cutt.ly/YxnjWLR>, <https://cutt.ly/cxnbjV>). Згідно з Положенням про збірник наукових праць «Вісник Запорізького національного університету» (<https://cutt.ly/7xAvCKS>) члени спеціалізованих вчених рад ЗНУ, члени редакційних колегій збірника, а також провідні вітчизняні та зарубіжні вчені мають змогу безкоштовно друкуватися у цьому Віснику. У ході зустрічей ЕГ з'ясувала, що у збірнику безкоштовно опублікували свої статті викладачі Сущенко Л.О. та Зубцова Ю.Є.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

В результаті проведення акредитаційної експертизи ЕГ пересвідчилась, що освітнє середовище в ЗВО є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються на ОП 013 «Початкова освіта». Навчальні приміщення відповідають санітарно-гігієнічним нормам та є доступними для всіх учасників освітнього процесу, дозволяють задовольнити їхні потреби та інтереси. Організація освітнього процесу регламентується низкою документів, розміщених на офіційному сайті ЗНУ (<https://cutt.ly/oxSo2MU>). Під час огляду матеріально-технічної бази, а також у ході спілкування із адміністрацією ЗНУ ЕГ було підтверджено щорічне покращення матеріально-технічної бази закладу. Зокрема, завершено заміну вікон у корпусах Університету, ведеться робота із модернізації гуртожитків (<https://cutt.ly/fxiYDyC>), облаштовано нове і сучасне приміщення кафедри дошкільної та початкової освіти. ЕГ пересвідчилась, що в умовах пандемії в ЗНУ дотримуються карантинних вимог, діє масковий режим та температурний скринінг. Відповідно до Положення про студентське самоврядування ЗНУ (<https://cutt.ly/4xo48Ks>) керівництво ЗВО співпрацює із органами студентського самоврядування та враховує їхні інтереси та побажання щодо змісту та організації освітнього процесу. Це було підтверджено у процесі спілкування із представниками студентського самоврядування, зокрема було встановлено, що в закладі освіти регулярно проводяться зустрічі керівництва закладу із студентським активом, під час яких обговорюються актуальні питання організації освітнього процесу, здобувачами висловлюються побажання і пропозиції (<https://cutt.ly/BlbSfuA>). У процесі онлайн-зустрічі представники студентського самоврядування зазначили, що керівництвом ЗВО було враховано ініціативу студентів щодо скасування «відробітків» у гуртожитках. Відділом моніторингу якості освіти та ліцензування ЗНУ проводяться регулярні опитування здобувачів освіти щодо якості освітнього процесу (<https://cutt.ly/gxpre3ab>). На основі проведеного анкетування було встановлено, що 96,2% учасників опитування оцінюють освітнє середовище ЗНУ як безпечне чи скоріше безпечне. Психологічною підтримкою здобувачів освіти в ЗВО опікується практичний психолог Маргі І.В. На сайті університету розміщена сторінка психолога, а також адреса кабінету для очного прийому та контактний номер «Телефону довіри» (<https://cutt.ly/9xAm6kq>). Інформація про безкоштовні послуги психолога розміщена також у «Додатку до силабусу». У процесі акредитаційної експертизи було встановлено, що студенти обізнані з можливістю психологічної підтримки та звертаються до психолога під час виникнення проблем особистого характеру.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЕГ пересвідчилась, що ЗНУ належним чином забезпечує освітню, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів ОП 013 «Початкова освіта». Уся важлива інформація про ОП, розклад занять, вибіркові дисципліни, порядок виплати стипендій, академічні рейтинги, програми академічної мобільності, контактні дані керівників структурних підрозділів та деканату, новини Університету тощо публікується на сайті ЗВО (<https://www.znu.edu.ua>) та вивішується на інформаційних стендах у навчальних корпусах. Інформування студентів про навчальну, наукову і міжнародну діяльність Університету, культурно-розважальні події і освітньо-виховні заходи в ЗВО, терміни вибору вибіркових дисциплін, права та обов'язки студентів здійснюється у соціальних мережах Facebook (<https://www.facebook.com/srznu>), Instagram (<https://www.instagram.com/studradaznu/>), месенджері Telegram (<https://t.me/srznu>), мережі YouTube (<https://cutt.ly/MxAF2ZI>) та в індивідуальних студентських групах у месенджері Viber (<https://cutt.ly/TxAWmmG>). Так, у Telegram-каналі розміщено інформацію про порядок формування рейтингу успішності студентів ЗНУ для призначення академічних стипендій (<https://cutt.ly/gxAEghX>), наявна зручна пошукова система і чат-бот для отримання зворотного зв'язку (@srznu_bot). Під час зустрічей зі здобувачами було підтверджено, що інформування студентів щодо організації освітнього процесу та діяльності ЗНУ здійснюється старостами і кураторами груп, а також завдяки її поширенню у соціальних мережах та месенджерах. Опитування, проведені Відділом моніторингу якості освіти та ліцензування ЗНУ, свідчать, що доступною та зрозумілою є інформація про графік освітнього процесу для 92,6% здобувачів; про графік екзаменаційних сесій - 88,9% опитаних; про графіки ліквідації академічної заборгованості - 85,2% респондентів (<https://cutt.ly/XxpIs7A>). Організація дистанційного і змішаного навчання за ОП «Початкова освіта» здійснюється в СЕЗН Moodle (<https://moodle.znu.edu.ua>). Під час спілкування здобувачі повідомили, що працювати у цій системі для них дуже зручно, вона має зручний інтерфейс та навігацію, а також потужне інформаційне та навчально-методичне наповнення курсів. ЕГ з'ясувала, що для студентів і викладачів систематично проводяться семінари щодо можливостей використання Moodle у навчальному процесі, наявні чіткі інструкції щодо роботи в СЕЗН Moodle (<https://cutt.ly/IccTocY>). Відповідно до Положення первинної профспілкової організації ЗНУ (<https://cutt.ly/4xY6ltT>) представництво і захист прав та інтересів НПП та здобувачів освіти здійснюється Первинною профспілковою організацією. Профспілка ЗНУ сприяє працевлаштуванню студентів (<https://cutt.ly/WxUsIxe>), допомагає у вирішенні житлово-побутових питань (<https://cutt.ly/XxS9OQF>), сприяє їх оздоровленню (<https://cutt.ly/nxUjAYs>). У ЗВО здійснюються матеріальні виплати викладачам, які потребують допомоги під час лікування від Covid-19 (<https://cutt.ly/PxRNNpk>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Особи з особливими освітніми потребами на ОП 013 «Початкова освіта» не навчаються. За результатами попереднього огляду забезпечення доступу до об'єктів навчальних приміщень особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення (<https://cutt.ly/KxznwTz>) ЗВО забезпечує безперешкодний доступ до будівель навчальних приміщень та іншої його інфраструктури особам, які відносяться до маломобільних груп населення. Допомога в пересуванні та інших видах підтримки осіб з особливими освітніми потребами регулюється Порядком супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ (<https://cutt.ly/OxULPWw>). Навчальні корпуси та інші будівлі, у яких здійснюється освітній процес, обладнані пандусами та є доступними для таких осіб. ЕГ з'ясувала, що на факультеті соціальної педагогіки та психології працює викладач із порушеннями зору. Завідувач кафедри дошкільної та початкової освіти Сущенко Л.О. зазначила, що для цього науково-педагогічного працівника створено комфортні умови для професійної діяльності, виділена спеціально обладнана кімната.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Врегулювання конфліктних ситуацій у ЗНУ визначено Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ (<https://cutt.ly/9lbDWfj>). У ЗВО функціонує Комісія з розгляду конфліктних ситуацій, до складу якої обов'язково входить здобувач освіти. У випадку, якщо працівник або здобувач освіти вважає, що в Університеті мають місце прояви сексуальних домагань, дискримінації, корупції чи переслідування, ця особа може подати скаргу на ім'я ректора у паперовому вигляді або надіславши її на офіційну електронну скриньку ЗНУ, після чого впродовж десяти днів відбувається її розгляд. Юридичну допомогу науково-педагогічним працівникам і студентам надає юридичний відділ (<https://cutt.ly/uxOoCrQ>). За координацію роботи з питань запобігання корупції та врегулювання конфлікту інтересів у ЗНУ відповідає уповноважена особа Воронков В.В. (<https://cutt.ly/sxOaQdt>). На засіданнях кафедри регулярно обговорюються питання щодо запобігання корупції і вирішення конфліктних ситуацій (протокол №7 від 25.11.2020 р., <https://cutt.ly/DchizNB>, протокол №4 від 02.04.2020 р., <https://cutt.ly/Gchi5TW>, протокол №2 від 15.09.2020 р., <https://cutt.ly/SchoQze>, протокол №1 від 07.02.2020 р., <https://cutt.ly/kchoo1N>). На сайті ЗНУ у вільному доступі знаходиться інформація про заходи запобігання та протидії корупції (<https://cutt.ly/dxjDdFj>), нормативно-правові акти антикорупційного законодавства та телефон «Гарячої лінії» (<https://cutt.ly/KxAKFoW>). Інформація щодо протидії корупції та контакти уповноваженої особи містяться у «Додатку до силабусу». У ході зустрічей зі здобувачами було з'ясовано, що вони обізнані з процедурами розв'язання конфліктних ситуацій, знають про наявність «Скриньки довіри», яка знаходиться у всіх корпусах Університету, а також функціонує і розміщена на сайті ЗВО у вигляді Google-форми. У рамках проекту «Освіта» відбувається інформування студентів про академічну доброчесність, здійснюється анонімне опитування здобувачів про

наявність/відсутність проявів недоброчесності у діяльності викладачів (Black Book) (<https://www.facebook.com/osvitaznu/>). Отримана інформація, за свідченнями представників студентського самоврядування, передається на розгляд ректору ЗНУ для подальшого реагування на дії НПП. У ході акредитаційної експертизи випадків конфліктних ситуацій, пов'язаних із корупцією, сексуальними домаганнями чи насильством не виявлено. У ЗНУ функціонує Центр гендерної освіти, діяльність якого визначається Положенням про Центр гендерної освіти ЗНУ (<https://cutt.ly/ixUSVhH>). ЕГ було встановлено, що здобувачі відвідують семінари Центру та слідкують за його сторінкою у соціальній мережі Facebook (<https://cutt.ly/DxUfIRM>). Інформація про діяльність Центру у вільному доступі знаходиться на сайті Університету (<https://cutt.ly/txxjwnu>).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильними сторонами та позитивними практиками експертна група вважає: 1. Створення і функціонування навчальної лабораторії дошкільної та початкової освіти і навчальної лабораторії спеціальної освіти та психологічного консультування. 2. Наявна практика матеріальної підтримки викладачів, які потребують медичної допомоги у зв'язку із захворюванням на Covid-19. 3. Створення сприятливих умов для професійної діяльності викладачів з особливими потребами. 4. Доступ здобувачів освіти до репозитарію бібліотеки за допомогою цифрового застосунку «Дія».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група рекомендує: 1. Розглянути можливість організації безкоштовних мовних курсів з іноземної мови для студентів спеціальності 013 «Початкова освіта» задля підготовки їх до складання ЄВІ для вступу в магістратуру.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Встановлено відповідність за Критерієм 7. Фінансові та матеріально-технічні ресурси ЗВО, навчально-методичне забезпечення ОП 013 «Початкова освіта» сприяють досягненню визначених цілей та програмних результатів навчання. ЗНУ забезпечує безкоштовний доступ здобувачів вищої освіти та НПП до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, які є необхідними для навчання, наукової та викладацької діяльності. У ЗНУ функціонує навчальна лабораторія дошкільної та початкової освіти і навчальна лабораторія спеціальної освіти та психологічного консультування. Наявна практика використання цифрового застосунку «Дія». Освітнє середовище ЗВО є безпечним для здоров'я та життя студентів, що навчаються за ОП, дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. У ЗНУ забезпечено достатню освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів освіти. Створено належні умови для реалізації права на освіту та викладання осіб з особливими потребами. Розроблено чіткі і зрозумілі процедури вирішення конфліктних ситуацій, пов'язані з дискримінацією, корупцією, сексуальними домаганнями. Наявна практика матеріальної підтримки викладачів, які потребують медичної допомоги у зв'язку із захворюванням на Covid-19. Однак, з метою забезпечення планомірного покращення якості і збереження наступності в освітньому процесі доцільно було б запровадити безкоштовні курси підвищення рівня володіння іноземною мовою для здобувачів вищої освіти та підготовки їх до складання ЄВІ задля подальшого вступу в магістратуру.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Згідно з Положенням про розроблення та оформлення освітньої програми ЗНУ (<https://cutt.ly/tlbMRnf>) та Положенням про розроблення навчальних планів підготовки здобувачів ступенів вищої освіти бакалавра та магістра в ЗНУ (<https://cutt.ly/TlbMydf>) ЗВО послідовно дотримується процедур розроблення, моніторингу та періодичного перегляду ОП. У ході проведення акредитаційної експертизи ЕГ встановила, що у процесі розроблення ОП 013 «Початкова освіта» було враховано тенденції розвитку спеціальності і ринку праці, можливості працевлаштування випускників, галузевий та регіональний аспекти, а також досвід аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх

програм, зокрема Маріупольського державного університету, Житомирського державного університету імені Івана Франка, Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г.Короленка, Київського університету імені Бориса Грінченка, Педагогічного університету ім. Комісії Едукації Народової в Кракові. Під час зустрічей із Гарантом ОП та роботодавцями було наголошено на затребуваності і необхідності підготовки вчителів початкової школи для потреб даного регіону. ОП 013 «Початкова освіта» перед затвердженням пройшла громадське обговорення (<https://cutt.ly/GxsNe3v>). ЕГ було встановлено, що процедура перегляду та оновлення ОП здійснюється щорічно, пропозиції стейкхолдерів розглядаються і обговорюються на засіданнях кафедри (протокол №3 від 31.10.2018 р., <https://cutt.ly/mcb7nAz>, протокол №4 від 26.11.2018 р., <https://cutt.ly/FchjObQ>, протокол №3 від 23.10.2019 р., <https://cutt.ly/EchgL8U>, протокол №6 від 30.01.2019 р., <https://cutt.ly/gcb4PKD>, протокол №10 від 29.05.2019 р., <https://cutt.ly/mchpMNo>, протокол №11 від 26.06.2019 р., <https://cutt.ly/XchfmYz>, протокол №6 від 15.01.2020 р., <https://cutt.ly/ocb48yU>, протокол №1 від 07.02.2020 р., <https://cutt.ly/Dchhnpq>, протокол №2 від 28.02.2020 р., <https://cutt.ly/BchaFc3>, протокол №3 від 23.03.2020 р., <https://cutt.ly/Wcb8uuq>, протокол №4 від 15.10.2020 р., <https://cutt.ly/Qchs09Z>, протокол №6 від 04.11.2020 р., <https://cutt.ly/KchggaL>, протокол №7 від 15.06.2020 р., <https://cutt.ly/Fchkteq>, протокол №8 від 11.12.2020 р., <https://cutt.ly/DchdHsM>, протокол №9 від 30.12.2020 р., <https://cutt.ly/WchkIyf>, протокол №10 від 13.01.2021 р., <https://cutt.ly/5chfqyd>). У ЗНУ функціонує Відділ моніторингу якості освіти та ліцензування, який здійснює моніторинг якості реалізації ОП 013 «Початкова освіта» (<https://cutt.ly/MxUZ1FF>). З метою забезпечення якості освіти були проведені опитування здобувачів освіти (<https://cutt.ly/5xUXyMg>), роботодавців (<https://cutt.ly/MxUXa16>) та НПП (<https://cutt.ly/6xUXxoR>, <https://cutt.ly/ixUXnuF>).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ЗНУ (<https://cutt.ly/dxUM175>) колегіальним органом управління, який визначає систему та затверджує процедури внутрішнього забезпечення якості вищої освіти є Вчена рада. Згідно з Положенням до складу Вченої ради входять: не менш як 75% - НПП ЗНУ і не менш як 10% - виборні представники з числа здобувачів вищої освіти (п.1.4). Залучення студентів до покращення ОП в ЗНУ здійснюється відповідно до Положення про студентське самоврядування ЗНУ (<https://cutt.ly/KlbMtBC>). ЕГ було підтверджено, що здобувачі вносять пропозиції щодо покращення ОП і ОК. Так, Наріжна Є., Сverzolenko К. запропонували надати можливість самостійно обирати місце проходження практики (протокол №2 від 28.02.2020 р., <https://cutt.ly/BchaFc3>). Шепель Є., Алімкіна І. надали пропозицію розширити тематику дисципліни «Методика викладання мистецької галузі» (протокол №4 від 26.11.2018 р., <https://cutt.ly/FchjObQ>). Прокопенко О., Рахубенко Д. звернулися з ініціативою щодо проведення тренінгів або майстер-класів професіоналами-практиками в галузі початкової освіти (протокол №3 від 23.10.2019 р., <https://cutt.ly/EchgL8U>). Бакумова М., Семеренко Е. запропонували додати блоки вибіркокових дисциплін, що формуватимуть компетентності з психології, а також розшири курс «Вступ до педагогічної професії» блоком тем про професійне спілкування та педагогічну культуру, стилі педагогічного спілкування, педагогічну етику та педагогічний такт у діяльності учителя (протокол №7 від 15.06.2020 р., <https://cutt.ly/Fchkteq>). Грачова А., Коваль В., Сопіна В. висловили пропозицію надати можливість студентам обрання блоку дисциплін вільного вибору, що формуватимуть цифрову компетентність (протокол №9 від 30.12.2020 р., <https://cutt.ly/WchkIyf>). ЕГ з'ясувала, що здобувачі беруть участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП, зокрема шляхом анонімних опитувань щодо якості викладання дисциплін (<https://cutt.ly/PxUXcqX>), а також анкетування в СЕЗН Moodle. В ЗНУ Відділом моніторингу якості освіти і ліцензування (<https://cutt.ly/IxTX2bJ>) проводяться моніторингові дослідження задля виявлення якості освітнього процесу на ОП 013 «Початкова освіта» (<https://cutt.ly/xxTYwUd>). Результати опитувань свідчать, що переліком обов'язкових ОК та дисциплін за вибором на ОП задоволені чи скоріше задоволені 88,8% студентів. Серед найбільш корисних для фахової підготовки на ОП здобувачі вказали такі дисципліни: «Навчання через гру», «Дидактика початкової освіти», «Педагогіка», відзначили необхідність методичної і практичної підготовки. 90,0% респондентів зазначили, що на факультеті враховуються побажання здобувачів щодо вибору баз проходження практик (<https://cutt.ly/UxSL1dw>). На базі Відділу моніторингу якості освіти і ліцензування функціонує Центр незалежних соціологічних досліджень (<http://sociology.znu.edu.ua/>). У ЗНУ регулярно проводяться опитування студентів, результати яких враховуються під час перегляду ОП (<https://cutt.ly/6xUBZ9g>).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

У процесі проведення акредитаційної експертизи ЕГ підтверджено наявність тісної співпраці ЗНУ з роботодавцями, що сприяє покращенню якості ОП 013 «Початкова освіта». Так, в рамках співпраці укладено договори із ЗЛ «Логос», ЗБЛ №99, ЗГ «Контакт», ЗНБК №19, ЗНБК «Запорізька Січ», ЗЕГ «ОПТ-Алеф» (<https://cutt.ly/dxgiuV3>). ЕГ з'ясувала, що роботодавці надають пропозиції щодо оновлення і удосконалення ОП. Зокрема, Єременко Л.В. (начальник відділу освіти Олександрівського району ЗМР) надала пропозицію щодо необхідності проведення досліджень у процесі проходження виробничих практик (протокол №10 від 29.05.2019 р., <https://cutt.ly/mchpMNo>), Черевична О.А. (регіональна тренерка The LEGO Foundation) і Вороніна Г.В. (заступник директора з навчально-виховної роботи ЗЗОШ №15) зацентрували увагу на реалізації ігрових і діяльнісних методів навчання у підготовці здобувачів (протокол №2 від 28.02.2020 р., <https://cutt.ly/BchaFc3>), Рівкін А.Д. (директор ЗЛ «Логос») запропонував підсилити підготовку студентів до формування соціально-фінансової грамотності учнів в рамках реалізації міжнародного проєкту «Афлатот» (Нідерланди) (протокол №4 від 15.10.2020 р., <https://cutt.ly/Qchs09Z>, Баньковська

О.Г. (директорка ЗКЛ) звернула увагу на важливості формування культурологічної компетентності, інтенсивному мовленнєвому й розумовому розвитку здобувачів (протокол №8 від 11.12.2020 р., <https://cutt.ly/DchdHsM>), Солдатенко О.В. (директорка ЗБЛ №99) зауважила на важливості формування комунікативної компетентності студентів, Рома О.Ю. (керівниця освітніх ініціатив The LEGO Foundation) наголосила на необхідності реалізації діяльнісних методів навчання в освітньому процесі не тільки через реалізацію ППОП2, а й ППОП6 (протокол №10 від 13.01.2021 р., <https://cutt.ly/5chfqyd>). Роботодавці беруть активну участь у обговоренні ОП (<https://cutt.ly/clgCaRI>), круглих столах, семінарах, вебінарах (<https://cutt.ly/UxgvN24>, <https://cutt.ly/txgbmng>, <https://cutt.ly/qxgnIQU>, <https://cutt.ly/pxkhPo9>, <https://cutt.ly/8xkxBTs>, <https://cutt.ly/6xkgamk>, <https://cutt.ly/WlgCZjm>). ЕГ з'ясувала, що роботодавці залучаються до процедури моніторингу якості ОП (<https://cutt.ly/zxT11v7>), який здійснюється Відділом моніторингу якості освіти і ліцензування (<https://cutt.ly/hxUNI1F>). У ході зустрічі з роботодавцями Мельник О.М. зазначив, що у процесі підготовки здобувачів залишаються гострими питання інклюзивної освіти, використання ІКТ, формування іншомовної компетентності, відтак запропонував збільшити перелік курсів за вибором. Ромою О.Ю. було висловлено намір впровадження освітньої ініціативи «Play Mate», в рамках якої буде відбуватися довготривалий обмін досвідом. Вороніна Г.В. запропонувала покращити рівень обізнаності здобувачів з різними програмами («Росток», «Інтелект України»).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У ЗНУ функціонує Відділ доуніверситетської підготовки, профорієнтації та працевлаштування, який надає консультативну допомогу та організовує різноманітні заходи з метою працевлаштування випускників (<https://cutt.ly/cxUMZrQ>). Наразі перший випуск здобувачів освіти за ОП 013 «Початкова освіта» очікується у 2021 р. На кафедрі дошкільної та початкової освіти у 2020 р. започатковано створення Асоціації випускників спеціальності «Початкова освіта», у робочу групу якої увійшли Сущенко Л. О., Курінна А. Ф., Зубцова Ю. Є. (протоколом №1 від 07.02.2020 р., <https://cutt.ly/Jchn1ZX>). Інформація про діяльність Асоціації випускників ЗНУ висвітлюється на офіційному сайті ЗНУ у розділі «Новини» (<https://cutt.ly/5xkngDc>). Долучитися до Асоціації випускників можна заповнивши електронну форму на сайті у розділі «Анкета випускника ЗНУ» (<https://cutt.ly/QxkQs9A>). В Університеті реалізується масштабний профорієнтаційний проєкт «Історії успіху випускників ЗНУ» (<https://cutt.ly/y1bMF13>). У ході зустрічей з'ясовано, що на ОП 013 «Початкова освіта» навчаються студенти, які працевлаштовані в ЗЗСО, зокрема у Балабинському навчально-виховному комплексі «Школа І-ІІІ ступенів-гімназія «Престиж»» Запорізького району Запорізької області.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Процес періодичного перегляду освітньої програми та реагування на виявлені недоліки регулюється Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ЗНУ (<https://cutt.ly/lxU1hK5>). Експертною групою з'ясовано, що у ЗВО наявна дієва система забезпечення якості вищої освіти. Протоколами засідань кафедри дошкільної та початкової освіти підтверджено систематичний перегляд та реагування на недоліки ОП. Пропозиції щодо покращення якості ОП надають академічна спільнота (протокол №3 від 23.03.2020 р., <https://cutt.ly/1cn1nbz>, протокол №6 від 04.11.2020 р., <https://cutt.ly/KchggaL>), науково-педагогічні працівники (протокол №3 від 31.10.2018 р., <https://cutt.ly/Pcn1BJ5>, протокол №6 від 30.01.2019 р., <https://cutt.ly/bchIDRA>, протокол №6 від 15.01.2020 р., <https://cutt.ly/EchUGnc>, протокол №8 від 11.12.2020 р., <https://cutt.ly/jchOyxR>), роботодавці (протокол №10 від 29.05.2019 р., <https://cutt.ly/mchpMNo>, протоколом № 1 від 07.02.2020 р., <https://cutt.ly/DchhnpG>), протокол №2 від 28.02.2020 р., <https://cutt.ly/BchaFc3>, протокол №4 від 15.10.2020 р., <https://cutt.ly/Qchs09Z>, протокол №8 від 11.12.2020 р., <https://cutt.ly/DchdHsM>, протокол №10 від 13.01.2021 р., <https://cutt.ly/5chfqyd>), здобувачі вищої освіти (протокол №4 від 26.11.2018 р., <https://cutt.ly/FchjObQ>, протокол №3 від 23.10.2019 р., <https://cutt.ly/EchgL8U>, протокол №2 від 28.02.2020 р., <https://cutt.ly/Ychju5B>), протокол №7 від 15.06.2020 р., <https://cutt.ly/mchPvHU>, протокол №9 від 30.12.2020 р., <https://cutt.ly/WchkIyf>). Відділом моніторингу якості освіти і ліцензування (<https://cutt.ly/3xU2vIP>) проводяться регулярні соціологічні дослідження та опитування здобувачів освіти, науково-педагогічних працівників і роботодавців, результати яких обговорюються на засіданнях кафедри і враховуються у процесі удосконалення ОП (протокол №10 від 13.01.2021 р., <https://cutt.ly/wchGmkI>). Задля проведення незаангажованих опитувань та відслідковування якості освітнього процесу у ЗНУ функціонує Центр незалежних соціологічних досліджень (<https://www.cisr.zp.ua/>).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Відповідно до Положення про розроблення та оформлення освітньої програми ЗНУ (<https://cutt.ly/tlbMRn>) під час перегляду ОП з метою її покращення та удосконалення враховуються зауваження, висловлені в процесі зовнішнього оцінювання якості освітньої програми. Акредитація ОП 013 «Початкова освіта» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти відбувається вперше, проте у процесі моніторингу та перегляду освітньої програми було враховано

зауваження, висловлені під час попередньої акредитації ОП 013 «Початкова освіта» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Зокрема, на кафедрі дошкільної та початкової освіти створено Асоціацію випускників спеціальності «Початкова освіта» (<https://cutt.ly/Jchn1ZX>). На офіційному сайті ЗНУ у розділі «Працевлаштування» задля сприяння працевлаштуванню здобувачів освіти розміщуються вакансії від роботодавців (<https://cutt.ly/oxg3gsx>). У ЗНУ проводиться моніторинг якості освітнього процесу на ОП 013 «Початкова освіта» шляхом проведення Відділом моніторингу якості освіти та ліцензування (<https://cutt.ly/2xORNpz>) регулярного опитування здобувачів освіти, викладачів і роботодавців, а також анкетування студентів щодо якості викладання дисциплін в СЕЗН Moodle (<https://cutt.ly/6xORz8u>). ЗВО активно популяризує академічну доброчесність серед здобувачів освіти та НПП, організовує різноманітні заходи щодо ознайомлення учасників освітнього процесу із процедурами дотримання академічної доброчесності (<https://cutt.ly/3xOAKLy>, <https://cutt.ly/CxOAR3z>, <https://cutt.ly/vxOScPp>). Правила і норми дотримання академічної доброчесності визначено у Кодексі академічної доброчесності ЗНУ (<https://cutt.ly/AxOOCkU>). Представники студентського самоврядування здійснюють інформування студентів про академічну доброчесність у Telegram-каналі ЗНУ (<https://t.me/srznu>) та під час зустрічей голови студради зі здобувачами освіти. У ЗВО наявна практика перезарахування результатів неформальної освіти, що регламентується Положенням ЗНУ про порядок визнання результатів, отриманих у неформальній освіті (<https://tinyurl.com/y8gbt4xs>). На сайті ЗВО у розділі «Практична підготовка» розміщено інформацію про бази проходження практики (<https://cutt.ly/MxhqpNp>). ЗНУ підписано договори про співпрацю з Інститутом педагогіки НАПН України, Інститутом вищої освіти НАПН України, Національним педагогічним університетом імені М.П.Драгоманова, ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Херсонською академією неперервної освіти (<https://cutt.ly/OxSCmoI>). У процесі акредитаційної експертизи ЕГ пересвідчилась, що відбувається оновлення і удосконалення ОП 013 «Початкова освіта».

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ЗНУ (<https://cutt.ly/HxSVntD>) колегіальним органом управління ЗВО, який визначає систему та затверджує процедури внутрішнього забезпечення якості вищої освіти є Вчена рада. Вчена рада ухвалює рішення, які регулюють створення та удосконалення системи внутрішнього забезпечення якості освіти ЗНУ (<https://cutt.ly/2xkVeMq>). У ЗВО здійснюється рейтингове оцінювання професійної діяльності викладачів, що було підтверджено у ході зустрічей з адміністративним персоналом та НПП. В СЕЗН Moodle проводиться анонімне опитування студентів щодо якості викладання навчальних дисциплін. У ЗНУ наявна дієва система моніторингу, перегляду і вдосконалення ОП, що підтверджено протоколами засідань кафедри та у процесі проведення онлайн-зустрічей. Веб-сайт бібліотеки забезпечує інформаційні потреби викладачів і студентів шляхом надання доступу до власних та віддалених джерел інформації (<https://cutt.ly/4xSMfxX>). Відділом моніторингу якості освіти і ліцензування (<https://cutt.ly/CxSoptl>) регулярно здійснюються моніторингові дослідження з питань забезпечення якості вищої освіти у ЗНУ, результати яких публікуються на сайті та враховуються під час перегляду та вдосконалення ОП 013 «Початкова освіта» (<https://cutt.ly/1xk3kGf>). ЗВО доступний для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (<https://cutt.ly/kxk3JYe>). З метою забезпечення принципів академічної доброчесності у ЗНУ здійснюється перевірка дисертаційних досліджень НПП та кваліфікаційних робіт студентів за допомогою сервісу Unicheck. У ЗВО відбуваються заходи щодо інформування студентів і викладачів про програми академічної мобільності, зокрема Програму імені Фулбрайта в Україні (<https://cutt.ly/zxWyVod>).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильними сторонами та позитивними практиками експертна група вважає: 1. Чітка і дієва система моніторингу якості ОП, що здійснюється шляхом анонімного опитування та анкетування науково-педагогічних працівників, студентів і роботодавців. 2. Створено Асоціацію випускників спеціальності «Початкова освіта» з метою отримання інформації щодо кар'єрного шляху фахівців початкової ланки освіти. 3. ЗНУ враховує зауваження і пропозиції, висловлені під час попередніх акредитацій ОП в ЗВО, зокрема ОП 013 «Початкова освіта» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група рекомендує: 1. Виходячи із пропозицій здобувачів освіти, висловлених у ході зустрічей з експертною групою, та сучасних вимог цифровізації освітнього процесу, запровадити у ЗНУ електронний розклад занять, а також зручний для використання чат-бот в Telegram. 2. Сприяти більш активному залученню представників органів студентського самоврядування до внутрішнього забезпечення якості освітнього процесу.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Наявна відповідність Критерію 8. ЗНУ дотримується процедур розроблення, затвердження, моніторингу і перегляду ОП. Здобувачі освіти залучені до процесу перегляду ОП та інших процедур забезпечення якості вищої освіти. ЗНУ враховує пропозиції студентів під час перегляду ОП. Роботодавці беруть активну участь у процесі періодичного перегляду та вдосконалення ОП. У ЗВО розроблено систему збору, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників. На кафедрі дошкільної та початкової освіти створено Асоціацію випускників спеціальності 013 «Початкова освіта». У ЗНУ наявна дієва система внутрішнього забезпечення якості освіти за ОП. Зауваження та пропозиції інституційного характеру, висловлені під час попередніх акредитацій інших ОП в ЗВО (зокрема ОП 013 «Початкова освіта» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти), враховуються у процесі удосконалення якості освітнього процесу та перегляду ОП. Наявна сформована культура якості академічної спільноти, що сприяє безперервному розвитку ОП та освітньої діяльності загалом. Водночас, рекомендуємо запровадити електронний розклад занять задля підвищення ефективності системи внутрішнього моніторингу якості навчального процесу та здійснення контролю за проведенням навчальних занять.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Запорізькому національному університеті (<https://cutt.ly/txSomID>) на офіційному сайті Університету (<https://www.znu.edu.ua/>) та на сайтах структурних підрозділів розміщується інформація, яка підлягає обов'язковому оприлюдненню відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту». Інформація, що підлягає оприлюдненню на офіційному сайті ЗНУ і факультетів, систематично оновлюється. На сайті Університету розміщено нормативно-правові документи, які регламентують діяльність ЗВО, організацію освітнього процесу та здійснення наукової діяльності з урахуванням прав і обов'язків усіх учасників освітнього процесу (<https://cutt.ly/oxS2gAR>). Під час спілкування з фокус-групами ЕГ з'ясувала, що здобувачі освіти і науково-педагогічні працівники обізнані з нормативно-правовими документами, розміщеними на сайті, та дотримуються їх у процесі здійснення освітньої діяльності. У ході акредитаційної експертизи встановлено, що правила і процедури, які визначають права та обов'язки учасників освітнього процесу є чіткими, доступними і зрозумілими.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект ОП 013 «Початкова освіта» та електронну пошту Гаранта освітньо-професійної програми для отримання зворотного зв'язку було оприлюднено 02.07.2020 р. на офіційному сайті ЗНУ у розділі «Громадське обговорення» (<https://cutt.ly/GxsNezv>). Затверджена Вченою радою ОП 013 «Початкова освіта» (протокол №1 від 26 серпня 2020 р., <https://cutt.ly/pxS3x2P>), силабуси та загальна інформація про факультет соціальної педагогіки та психології опубліковані на офіційному сайті ЗНУ у розділі «Освітні програми» (<https://cutt.ly/7xS94zZ>). На цій сторінці також розміщено адресу електронної пошти, на яку можна надсилати пропозиції щодо вдосконалення змісту освітньої програми. ЕГ не виявила на сайті зведеної таблиці із пропозиціями, які були надані після опублікування проекту ОП на офіційному сайті ЗНУ, проте під час ознайомлення із документацією та в процесі спілкування зі стейкхолдерами та учасниками освітнього процесу було підтверджено факт їх залучення до процесу розроблення та покращення ОП 013 «Початкова освіта».

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ЕГ засвідчує, що ЗНУ своєчасно оприлюднює інформацію про ОП 013 «Початкова освіта» на своєму сайті в достатньому обсязі для інформування суспільства та груп стейкхолдерів. Зокрема, у розділі «Освітні програми» опубліковано ОП 013 «Початкова освіта» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, силабуси навчальних дисциплін, інформацію про тривалість навчання, ліцензований обсяг прийому та кількість місць державного замовлення, перелік конкурсних предметів ЗНО для вступу (<https://cutt.ly/NxS4Wr2>). На цій сторінці знаходиться

посилання на сторінку факультету соціальної педагогіки та психології (<https://cutt.ly/xxS7izQ>), на якій розміщено інформацію про стратегію розвитку факультету, діяльність деканату та кафедр факультету, освітні програми, силабуси, вибіркові дисципліни, освітній процес, практичну підготовку, академічний рейтинг і стипендію, наукову та міжнародну діяльність, студентське життя. Події, які відбуваються на факультеті, або в яких беруть участь здобувачі освіти за даною ОП, а також інша важлива інформація висвітлюються у розділі «Новини» (<https://cutt.ly/pxbWsay>). Корисну та актуальну інформацію про ЗНУ можна знайти у вільному доступі на офіційній сторінці ЗНУ (<https://www.znu.edu.ua/>), у соціальній мережі Facebook (<https://www.facebook.com/univerzp/>) та неофіційній сторінці у Telegram (<https://t.me/srznu>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильними сторонами та позитивними практиками експертна група вважає: 1. Регуляція всіх сфер освітнього процесу за ОП розробленою базою нормативно-правових документів ЗНУ, які містять чіткі та зрозумілі правила щодо прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу та оприлюднені на сайті Університету. 2. На сайті у вільному доступі наявна ОП, силабуси всіх освітніх компонентів в обсязі, що є достатнім для інформування абітурієнтів про освітню програму, а стейкхолдерів – щодо особливостей змісту і структури ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група рекомендує: 1. Оприлюднювати на сайті ЗНУ разом із проектом ОП та змінами до неї таблицю пропозицій після закінчення громадського обговорення, а також розмішувати на сайті рецензії на ОП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Встановлено відповідність Критерію 9. У ЗВО розроблено чіткі та зрозумілі правила і процедури щодо врегулювання прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу, яких дотримуються під час реалізації ОП. На офіційному сайті Університету проект ОП 013 «Початкова освіта» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти було вчасно оприлюднено задля отримання зауважень та пропозицій від стейкхолдерів та заінтересованих сторін. На веб-сайті ЗНУ своєчасно оприлюднюється інформація про ОП, її цілі, очікувані результати навчання та освітні компоненти. Обсяг такої інформації є достатнім для інформування всіх зацікавлених сторін. Однак, на офіційному сайті Університету відсутні рецензії на ОП 013 «Початкова освіта» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, а також таблиця пропозицій після закінчення громадського обговорення.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики

аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Ілійчук Любомира Василівна

Члени експертної групи

Ішутіна Олена Євгенівна

Масюк Дарія Миколаївна